

дайджест найцікавішої інформації та аналітики: ВЕБСАЙТИ, ЕЛЕКТРОННІ ТА ДРУКОВАНІ ЗМІ УКРАЇНИ, ets

www.eko-bud.com.ua

Щочетверга с.8

ТЕЛЕ
РАДІО
ІНТЕРНЕТ

Добрий ранок!

НОВИНИ

№42

(243),

28 жовтня

4 листопада

2010 р.

Четверговий випуск

Ціна 1,00 грн.

Існує досить світла для тих, хто хоче бачити, і досить мороку для тих, хто не хоче. Б. Паскаль

Чи проковтне Україна керовану демократію по-російськи?

Узурпація влади в Україні може бути скоєна за співучасті міжнародного товариства

Україна рухається назад, наслідуючи Росію...

Влада дає вказівки власникам ЗМІ...

Обрання промосковського президента дає Росії шанс...

На виборах знову брудні технології...

УКРАЇНА: КРАЇНА НА ВАРТІ

Раніше Євген Золотарьов, котрий був серед молодих активістів, завдяки яким, зокрема, удалося здійснити прозахідну Помаранчеву революцію, що охопила Україну 2004 року, вважав: ця колишня радянська республіка зробила рішучий крок подалі від сусідньої Росії та в бік тісних відносин із Заходом.

Сьогодні він переконаний, що попереду ще більше роботи. "Ми не могли передбачити, що знову постане така величезна загроза для демократії", - рішуче заявляє Золотарьов.

Україна рухається назад, наслідуючи Росію

Через вісім місяців президентства Віктора Януковича, чий амбіції щодо найвищої посади вперше зазнали краху завдяки Помаранчевій революції, Золотарьов є лише одним з багатьох опозиційних політиків, журналістів, демократичних активістів, бізнесменів та інтелектуальних посадовців, занепокоєних згоранням політичних та медіа-свобод.

Дехто припускає, що нові лідери повертаються до системи ручного управління допомаранчевого періоду, у якій тісно переплетені великий бізнес, політика, всеохоплююча корупція та залишки радянського правління; інші вважають, що вони намагаються наслідувати "керовану демократію" російського прем'єра Володимира Путіна. "Справді, виглядає так, що Україна рухається назад", - заявив радіослухачам колишній посол США в Україні Стивен Пайфер цього місяця.

Команда Януковича переконує, що вона просто відновлює стабільність після постреволуційних років внутрішніх суперечок та хаосу, які набридли багатьом українцям. Однак у результаті вони значно розширили повноваження президента в порівнянні з парламентом та судовою системою, розпочали арешти опозиційних посадовців та активізували роль служби безпеки. Опозиція побоюється, що адміністрація скористається своїм значно розширеним впливом, аби сфальсифікувати місцеві вибори 31 жовтня для зміцнення свого контролю над країною.

Влада дає вказівки власникам ЗМІ, від яких не можна відступати

Зникнення в серпні цього року Василя Климентьєва, харківського журналіста, який займався розслідуваннями, викликало спогоди про справу іншого журналіста. Десять років тому Георгія Гонгадзе було викрадено, задушено до

смерті та обезголовлено. Попри загальні підозри прокуратури знадобилося десять років, щоб звинуватити тодішнього міністра внутрішніх справ у замовленні вбивства Гонгадзе.

Як і у випадку Гонгадзе, колеги Климентьєва підозрюють, що він став мішенню влади через свої репортажі, у яких викривав злочинну діяльність харківських високопосадовців. Міністр внутрішніх справ Анатолій Могильов визнав, що причетність правоохоронних органів до зникнення журналістів є однією з версій слідства.

Хоча деталі залишаються незрозумілими, вважається, що Климентьєв мертвий, дарма що його тіло поки не знайдено. Цей випадок демонструє зростаючу тривогу щодо свободи преси та безпеки журналістів. Європейський Союз також висловлює своє занепокоєння.

Сьогоднішня ситуація діаметрально відрізняється від тієї, що була після Помаранчевої революції, коли ЗМІ перестали бути рупором політиків і бізнес-інтересів та почали висвітлювати події більш об'єктивно.

Такі тенденції надихнули репортерів з інших країн. Двоє російських журналістів - Євген Кисельов та Савик Шустер - навіть переїхали до України, знайшовши тут притулок від контролю журналістів у Росії.

Сьогодні ж більшість у сфері ЗМІ побоюється, що ці здобутки опинилися під загрозою. Щоденні новини, які для більшості громадян є основним джерелом інформації, вважаються тенденційними. Журналісти скаржаться, що власники забороняють сюжети, які є занадто критичними щодо влади. Репортажі про президента Віктора Януковича є переважно позитивними; опозицію дедалі більше ігнорують або висвітлюють її діяльність у негативному ключі.

"Усе відбувається за вказівками влади власникам засобів інформації - повідомлення про діяльність адміністрації мають бути хорошим або взагалі не подаватися", - каже Наталія Лігачова з "Телекритики".

Влада ж, починаючи з президента, неодноразово заперечувала існування утисків ЗМІ, зазначаючи, що в таких заяв немає реальних доказів, а самі заяви вона називає наклепом опозиції.

Кисельов, і Шустер поки що, здається, працюють досить вільно, хоча рейтинг їхніх щотижневих вечірніх політичних шоу різко впали. Однак це, можливо, просто є

результатом втоми людей від політики, а не якогось втручання посадовців.

Обрання промосковського президента дає Росії шанс отримати контроль над українською ГТС

Наслідки виходять далеко за межі України з її 46-мільйонним населенням. Як найбільша за територією країна Європи (за винятком європейської частини Росії) вона має п'яте за розмірами населення. Крім того, на її території знаходиться ключова енергетична інфраструктура континенту, тому вибір напрямку розвитку України, а також її політична система мають величезне геополітичне значення. Через це тіснішу співпрацю з Києвом намагаються налагодити, з одного боку, Європейський Союз та США, які хочуть бачити в ньому оплот демократії на пострадянських теренах, і з другого - Росія, яка намагається зближити два слов'янські народи.

Амбіції Москви мають глибшу історію, ніж просто спільне слов'янське коріння. Як колись сказав колишній радник з питань безпеки США Збігнєв Бжезінський, без України Росія перестане бути імперією з плацдармом у Європі.

З моменту приходу до влади Януковича в лютому цього року Росія почала ще більше тиснути щодо втягнення України в економічний союз колишніх радянських республік. Обрання промосковського лідера також розглядається Росією як шанс отримати контроль над стратегічним українським газом трубопроводом, який має велике значення для Європи.

Захід поводить обережно. ЄС пропонує угоду про зону вільної торгівлі й асоціацію, але і він, і США утрималися від публічної критики Януковича, побоюючись, що критика може відштовхнути його й ще більше зближити Київ з Москвою.

(Продовження на 2 с.)

Горизонталь Януковича. Влада наважилася на адміністративну реформу?

Спочатку перший заступник голови адміністрації президента Ірина Акімова заявила, що дерегуляція і скорочення контрольних органів та ліцензій - "один із перших і революційних кроків уряду на важкому шляху реформ". (З Податковим кодексом поки що осічка.) Потім глава Держпідприємництва Михайло Бродський підрахував, скільки міністерств і відомств саботують цю революцію (13 міністерств і 13 обласних держадміністрацій). Потім наділений якою тільки можна владою сам президент дав команду до першого січня розібратися з тими, хто не виконує його указів. І, нарешті, перший віце-прем'єр Андрій Клюєв анонсував майбутні масові звільнення тих, хто не зрозуміє президента. Що таке? Вертикаль дає збої? Реформи не йдуть?

Стверджується, хоча й завуальована відповідь на ці запитання надійшла з самої Банкової. На днях Віктор Федорович підписав указ № 953, яким, очевидно, виходячи з міркувань імплементації своєї

влади, доручив Комітетові з економічних реформ "відпрацювати впродовж місячного терміну питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади, усунення дублювання їхніх повноважень, забезпечення скорочення чисельності управлінського апарату та витрат на його утримання". Вслід за чим були озвучені заяви Ірини Акімової про жорсткий намір президента розпочати проведення адміністративної реформи.

Приїхали нарешті. На дев'ятому місяці, як з'ясувалося, несправжньої вагитності реформами влада зрозуміла: перш ніж заявляти про вдале зачаття, потрібно, щонайменше, мати робочий інструмент для його здійснення. Оскільки будь-яка, навіть найгеніальніша, ідея, кинута в надра нашого державного апарату - зашореного, корумпованого, витканого з політичних протекцій та корисливих інтересів, не має ані найменшого шансу на проростання. Саботуванням дерегуляції Януковичу доведено.

Про це, власне, всі останні місяці твердили численні експерти, які так і не зрозуміли, чому в програмі економічних реформ, оприлюдненої владою, реформа системи державного управління була відкладена на 2010-2011 р. Про помилковість обраної тактики амбіційним реформаторам недвозначно натякала і Європа, яка зарезерувала на "першочергову горизонтальну реформу державного управління в Україні 70 мільйонів євро". Не працювало. Тепер, схоже, саме життя примусило господаря Банкової подумати про технічні можливості державної машини, яку він отримав у неподільне управління, але яка глухне на кожному повороті.

Перший крок зроблено. Вказі Януковича йдеться про модернізацію структури виконавчої влади. Переіменований міністерський люд, нещодавно поставлений у жорсткі рамки дрес-коду, тепер перешіптється в курилках не про довжину спідниці та піджака, а про довжину списку - на виліт. Скільки, де й кого скорочуватимуть? Яких

функцій і повноважень позбавлять? Як скоро це відбудеться? За нашою інформацією, пакет документів, що стосується відповіді на ці лобові запитання, сьогодні на столі в Наталії Ізосімової - керівника фонду Ріната Ахметова "Ефективне управління".

Насправді в Ізосімової не так багато часу на те, аби дати результат. Однак завдання "мозковому центру реформ" (так назвала свою місію пані Ізосімова в одному з недавніх інтерв'ю) полегшує те, що починати їй доведеться не з чистого аркуша. Якщо бути зовсім точним - із об'ємної монографії Головного управління державної служби України під редакцією її шефа Тимофія Мотренка. "План модернізації державного управління" його команда готувала останні кілька років. Низку тематичних законопроектів (про держслужбу, запобігання конфліктів інтересів тощо) навіть вносила у ВР. Природно, безуспішно. Проте, за нашою інформацією, саме з цим пакетом документів працювала

група з правового та інституційного забезпечення реформ, яку очолює міністр юстиції Олександр Лавринович. Саме цей трохи підчищений пакет документів і перекочував із кабінету Акімової на стіл до її давньої колеги Ізосімової.

Щодо того, наскільки зближаться в думках "Ефективне управління" та Голова держслужба, поки що надходить суперечлива інформація. Одні джерела стверджують, що всі "надто вже злизані з Європи" напрацювання Лавриновича-Мотренка вже пішли в кошик. Інші - що зібраного в пакеті досвіду тепер ні обійти ні об'їхати. Надто вже він конкретний, і справді відповідає як європейським стандартам, так і реформаторським напрацюванням наших пострадянських сусідів. І все, що потрібно для реалізації вже практично написаної реформи, - вища політична воля президента і парламенту.

(Продовження на 2 с.)

Аскольд Лозинський

Чи проковтне Україна керовану демократію по-російськи?

(Закінчення. Поч. на 1 с.)

На виборах знову брудні технології

Опозицію дуже засмучують ці вагання. "Україні сьогодні, як ніколи, потрібна увага міжнародної спільноти", - каже колишній прем'єр-міністр Юлія Тимошенко, яка прогнала з незвичайним розривом на виборах Януковичу. Вона заявляє, що проти опозиції використовуються "політичні технології", або брудні трики, які є поширеними в більшості колишніх радянських країн.

За словами Тимошенко, ці технології варіюються від законодавчих обмежень участі у виборах та маніпуляцій зі складом виборчих комісій до створення партій-"клонів" з такою ж назвою, як у оригінальних партій, аби заплутати виборців.

Міжнародні спостерігачі назвали результати лютневих виборів чесними. Однак, як зазначають критики, відтоді нова влада почала вживати швидкі та системні кроки для зміцнення повноважень президента та його союзників.

Порушення Конституції і тиск на опозицію

Серед названих заходів - порушення Конституції, що дозволило Януковичу сформувати парламентську більшість. З того часу парламент перетворився на суто формальний орган, який автоматично затверджує всі рішення влади. Суперечливу угоду, яку Янукович підписав у квітні для зниження ціни російського газу в обмін на продовження перебування російського флоту в українському порту Севастополь, було ратифіковано всього за 40 хвилин.

А потім влада взялася за скасування Конституції, ухваленої у 2004 році, у якій частина повноважень президента передавалася прем'єр-міністру. Їхній основний аргумент - її ухвалення відбувалося з порушеннями. Це подання було одногласно підтримано Конституційним судом, але лише після того, як чотири з 18 його членів пішли у відставку минулого місяця. Дехто з них

натякнув, що на них тиснули, щоб замінити їх суддями, котрі підтримують Януковича. Колишній віце-прем'єр-міністр Олег Рибачук каже, що команда Януковича здійснила "вороже захоплення влади, мета якого поки що незрозуміла".

Безумовно, значно зріс тиск на опозицію. Декількох високопосадовців з уряду Тимошенко було заарештовано або відкрито проти них справи. Команда Януковича заявляє, що ці кроки є частиною боротьби з корупцією.

Януковича показують по ТБ у путінському стилі

Крім того, існує значне занепокоєння щодо ЗМІ. Українці нарікають, що програми новин починають нагадувати російські. Януковича зображають в путінському стилі: він віддає накази вирішити проблеми, які залишилися від попереднього уряду. За словами керівника "Телекритики" Наталії Лігачової, опозиція сьогодні майже не отримує ефірного часу.

У щорічному рейтингу свободи слова, оприлюдненому в середу організацією "Репортери без кордонів", Україна опустилася на 42 позиції і посіла 131-е місце, поряд з Іраком, Алжиром та Камеруном.

Двоє телеканалів, які критикували нову владу, нещодавно позбавлені значної частини їхніх частот мовлення в результаті судового процесу, розпочатого їхнім конкурентом, телеканалом "Інтер", що належить Валерію Хорошковському, бізнесовому магнату, якого в березні було призначено головою Служби безпеки України.

Хорошковський, який також є членом Вищої ради юстиції, відповідальною за призначення та звільнення суддів, заявляє, що його бізнес-інтересами сьогодні керує його дружина. І в коментарі "Файненшл Таймс" він наполіг, що не зловживав своєю політичною владою та не відіграв значної ролі в процесі позбавлення частот інших каналів.

СБУ також тисне на іноземні неурядові організації. У червні голову квітського представництва Фонду

Конрада Аденауера, консервативного німецького фонду, який опублікував критичну статтю про останні тенденції в Україні, було затримано в квітневому аеропорту на 10 годин. Він уникнув висилання з країни з причин, пов'язаних з "національною безпекою", тільки завдяки втручання дипломатів найвищого рівня, включаючи офіс канцлера Німеччини Ангели Меркель.

Минулого місяця офіцери СБУ навідалися до проєктів, які підтримуються в Україні продемократичною мережею Джорджа Сороса, намагаючись з'ясувати, чи не фінансує організація американського мільярдера політичні партії.

Хорошковський заявляє, що ці перевірки неурядових організацій були простим застосуванням закону, який забороняє іноземцям фінансувати партії в Україні. Він відкидає звинувачення у зортанні демократії, називаючи їх "вигадками" та зазначаючи, що вони "стали культом [для опозиції], сягнувши рівня абсурду".

Міжнародне занепокоєння

Сам президент рішуче заперечує будь-які системні утиски демократичних свобод. "Стосовно будь-якого тиску я хотів би бачити докази", - заявив журналістам Янукович минулого місяця. Голова президентської адміністрації Сергій Львович

кін переконує, що опозиція перебільшує у спробі дискредитувати владу.

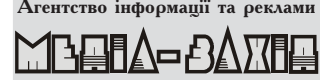
З огляду на це, зростає міжнародне занепокоєння щодо демократії в Києві та його зближення з Москвою. У телефонній розмові з Януковичем 14 жовтня віце-президент США Джо Байден наголосив на важливості вільних і чесних виборів та свободи преси як ознак відданості України демократії та європейській інтеграції. Він додав, що процес конституційної реформи має передбачати систему стримувань та противаг, яка б служила інтересам усіх українців.

Однак деякі іноземні інвестори й дипломати, а також місцеві бізнесмени та інтелектуали в приватних розмовах зазначають, що період розриву між владою та опозицією після нефункціонуючої влади та розчарування, яке настало після Помаранчевої революції, може бути не таким уже й поганим. Влада підготувала амбіційний план економічних реформ, спрямованих на покращення позиції України зі 142-ї (поряд з Гамбією, Гондурасом та Сирією) зі 183 місць у рейтингу Світового банку за "легкість ведення бізнесу", який оцінює такі фактори, як нормативна база, права власності та вирішення комерційних спорів.

Один з магнатів сказав, що ідеальним сценарієм був би сильний президент, який би правив протягом

Передплатний індекс – 96202, передплатна ціна на один місяць – 5,68 грн.; на три місяці – 17,04 грн.; на шість місяців – 34,08 грн.; на рік – 68,16 грн. Свідоцтво про державну реєстрацію: серія KB № 10670 від 25.11.2005 р.

Засновник і видавець – Агентство інформації та реклами

вул. Володимира Великого, 18, Львів, 79053

тел. факс: 297 60 97, e-mail: dr_novynu@ukr.net

Редакція зберігає за собою право редагувати та скорочувати матеріали, які публікують. Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. Матеріали, позначені «на правах реклами», публікуються на комерційних умовах. За достовірність реклами відповідальність несе рекламодавець. Передрук матеріалів - при обов'язковому посиланні на видання.

Друк: «Видавничий дім «Молода Галичина» (м. Львів, вул. Угорська, 14). Номер підписано до друку о 21.30. Зам. № 1127. Наклад: 30000 прим.

Головний редактор – Олександр Корещ, заступники головного редактора – Олег Пендерецький, Христина Карась, технічний редактор – Богдан Богач, дизайн – Христина Хоростіль, консультанти – Назар Зазай, Роман Старший. Філії (кореспондентські пункти): м. Київ – Оксана Клименко, м. Івано-Франківськ – Ельвіра Блінцова, м. Тернопіль – Галина Михайлова, м. Луцьк – Олександра Бігун, м. Рівне – Григорій Кремінь, м. Житомир – Павло Письменний, м. Чернівці – Костянтин Журавчак. Адміністрація: директор – Олена Сахарук, головний менеджер – Віталіна Пенягіна. Кадри: Емма Поздєєва. Реклама: Христина Карась тел.: 242 54 80, факс: 297 60 97, моб.: 8 097 649 88 70. Технічна підтримка редакції: Олександр Ренн (НВКФ «Техноекс»). Юридичне обслуговування: Віталій Рущак.

одного подовженого терміну, провів економічні реформи, а потім передав владу демократичній системі. Небезпека полягає в тому, що, як продемонстрував приклад Росії, авторитарне правління важко назвати гарантією реформи.

Перспектива покращення економіки може пояснювати, чому впливові українські олігархи змушують мовчати засоби інформації, які вони контролюють. Як зазначають критики, більш імовірним є те, що бізнес, який підтримує Януковича, отримує переваги, ті ж, хто потрапив у немилицю, сидять мовчки. "Великий бізнес в Україні, насправді, не підтримує європейські цілі відкритості та прозорості," - вважає Рибачук.

Спроби піти російським шляхом приречені на провал?

Якою б насправді не була природа нового українського режиму, є підстави вважати, що спроби створити "керовану" демократію в російському стилі можуть провалитися.

Навряд чи українці погодяться, як росіяни, обміняти політичну свободу на кращі стандарти життя. Владі може виявитися складно виконати свою частину такої угоди, не маючи російських енергетичних багатств або за відсутності кредитів та високих цін на сталь, які сприяли зростанню української економіки до початку глобальної фінансової кризи. "Російська вертикаль влади спирається на потужну економічну основу, нафту та газ", - зауважують аналітики.

В Україні також наявні більш фундаментальні суперечності. Поки що команда Януковича наполягає на тому, що вона віддана ідеї більшого поглиблення зв'язків з ЄС, ніж із Росією. За даними опитування громадської думки, українці підтримують рух у напрямку Європи. Однак, як зазначає єврокомісар з питань розширення Штефан Фюле, тісніша інтеграція залежить від постійного прогресу демократичних цінностей. "Наша позиція полягає в тому, щоб допомогти українській владі досягнути європейських стандартів... Але також дати чітко зрозуміти, що оскільки саме це є основою наших відносин, то тут не може бути переговорів".

Велике питання в тому, чи готові українці захищати свої свободи, якщо знадобиться, то й на вулицях, як це було у 2004 році. Останнє опитування Міжнародного фонду виборчих систем виявило, що більшість українців занепокоєні або серйозно стурбовані утисками їхніх прав. Інші опитування кажуть про різке падіння рейтингу не тільки Януковича, а й опозиції, що свідчить про більш широке розчарування.

Такі настрої зовсім не поділяє Золотарьов. "Багато людей утомилися від політики. Але я думаю, що ця втома мине, коли почнуться нові репресії. - каже колишній революціонер. - Репресії змушують тебе забути про втому".

3 публікації у "Financial Times", 20 жовтня 2010 року

Горизонталь Януковича. Влада наважилася на адміністративну реформу?

(Закінчення. Поч. на 1 с.)

У чому фішка? Будь-яка адміністративна реформа може проводитися тільки на підставі вивчення співвідношення функцій і завдань конкретних державних органів. Отож ще в 2005 році Кабмін Тимошенко ухвалив постанову, а в 2007 році Кабмін Януковича виділив кошти (700 тис. грн.) на проведення масштабного дослідження такого співвідношення в органах виконавчої влади. Замовником дослідження, яке тривало близько півроку, виступила структура Мотрека. Тендер виграла російська фірма Про-Грама. При цьому з'ясувалося, що у спадок від старої, ще радянської, системи ми отримали аж 111 різноманітних органів державної влади (докладна схема на сайті "ДТ" - Авт.). Серед них: 20 - міністерств, 18 - служб, сім - агентств, 20 - комітетів, вісім - адміністрацій, 12 - департаментів, 12 - інспекцій, п'ять - комісій, три - фонди, шість - "інших".

Усе б гаразд, якби функції та повноваження цих численних лісових інспекцій і рибних агентств були чітко розмежовані. У нас же все не просто переплутано, а передбачили-и-во переплутано... Тому що майже кожен державний орган в Україні - чи то ціле міністерство, чи якийсь комітет - становить собою якийсь конгломерат функцій, який дозволяє його службовцям почуватися ну дуже великими людьми. Ажده одна й та ж сама структура в Україні: а) формує політику і правовідносини у певній сфері; б) надає державні послуги; в) керує об'єктами державної власності; г) контролює і наглядає... Ну скажіть, що це для

щастя йому - чиновникові - потрібно? Дерегуляція, кажете? Ага...

Більше того, склавши матрицю функцій органів виконавчої влади України (таблиця на сайті "ДТ" - Авт.), дослідники виявили живі державні органи, в яких узагалі відсутні будь-які державні функції. Серед таких інституцій, приміром, - Державна служба запобігання корупції, Центр обробки запитів країн - членів СОТ, Державний комітет України у справах ветеранів, а також Український інститут національної пам'яті.

При цьому безліч функцій дублюється і перетинається, а також просто береться зі стелі. У дослідженні їх віднесли до розряду надмірних. Ви здивуєтеся, але в нас також є органи влади, які взагалі не мають законодавчо окреслених функцій. Ну хоч би Мінрегіонбуд. Із будівництвом там відносний порядок, що ж до регіональної політики, то немає ніякої законодавчо визначеної бази діяльності міністерства в цій сфері. Панове, у нас немає міністерства регіональної політики. Може, тому і з регіональною політикою так сулужно?

Отже, перелічувати знахідки моніторингу можна довго. Висновок один: уся ця машинерія потрібна якось доводити до ладу. Щоб їхала. Як? Іще в 2004 році при Голодержслужбі було створено Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу. В результаті, з огляду на контакти з європейськими партнерами, а також результати згаданого вище дослідження, у "Плані модернізації державного управління" запропоновано чотири варіанти реформування структури виконавчої влади. Перші три - шадні. У плані обрізання кількості

органів державної влади. Відповідно варіант №1: 84 органи, з них 16 міністерств; варіант №2 - 85 органів, з них 17 міністерств; варіант №3 - 88 органів, з яких 20 міністерств. Четвертий - практично європейський, де серед 65 органів державної влади лише 15 міністерств.

Важливо, що в основі всіх чотирьох варіантів - кластерний підхід до органів державної влади, які поділяються на чіткі категорії:

- внутрішній ринок;
- транспорт, енергетика, довкілля;
- юстиція, свобода, безпека;
- соціальна сфера.

Звідси жорстке розмежування функцій, де управляють майном одні, формують політику інші, контролюють треті. Звідси й адресні назви державних органів, які чітко вказують на функції. Отже, міністерство формує політику; служба надає державні послуги; агентство управляє об'єктами державної власності; інспекція контролює і наглядає; комісія - конституційний орган. До розряду "інших" можуть увійти кілька незалежних регуляторів. Крапка.

Який із цих варіантів буде обрано і чи буде взагалі обрано один із них - наразі питання. Проте не найважливіше. Оскільки все вище-зазначене, що називають "адміністративною реформою", - це лише перший крок на "тернистому шляху масштабної реформи системи державного управління". Бо справді промовисто й привабливо для втомленого від сваволі чиновників суспільства звучать посилі: "скоротимо", "вичистимо", "обмежимо". Проте адміністративна реформа - це, власне, зміна й оптимізація форми системи державної влади.

А форму треба наповнити змістом. Ажде навряд чи нам із Марса хтось випише чесних, невідкупних, а головне, не залежних від політиків слуг народу. Великих і маленьких. Тому, спираючись на міжнародний досвід, зазначимо, що перший крок, який зробив президент, передбачає ще обов'язкові три:

1. Ухвалення закону про державну службу та відокремлення політики від держслужби. Як варіант - шляхом запровадження посади державного секретаря в міністерствах. Про що "ДТ" неодноразово писало. Тільки тоді буде забезпечено наступництво у владі і державну машину не хитатиме в різні боки під час чергової зміни політичних команд.

2. Урегулювання конфлікту інтересів на держслужбі та запобігання корупції. Йдеться про ухвалення профільного закону, а також пакета антикорупційних законів, неодноразово відкладених владою. Тільки тоді на держслужбу буде невідгодно приходити за відкотом, але вигідно - для служіння батьківщині.

3. Кадрова стратегія і реформування системи навчання професійних кадрів для держслужби. Тільки тоді ми зможемо сформувати нову еліту, спроможну виконувати державні завдання.

Вказі Януковича про ці кроки нічого не сказано. Проте в матеріалах, що потрапили на стіл до Наталії Ізосимової, на цю тему списано сотні сторінок. Включаючи найдокладніші рекомендації, а також проекти законів та підзаконних актів, здатних забезпечити реалізацію масштабної горизонтальної реформи державного управління в Україні. На яку, за підрахунками експертів, може піти п'ять-сім років і півтора мільярда гривень. (70 млн. євро від ЄС у нас уже є).

Замість висновків:

Очевидно, якщо президент Янукович хоче бути успішним і провести реформи, у нього в руках має бути придатний для цього інструмент. Мобільний і дїездатний державний апарат. І тут шлях один - комплексна модернізація системи державного управління, яка включає всі згадані вище компоненти: адміністративну реформу, реформу держслужби, імплементацію пакета антикорупційних законів і нову реальну, а не задекларовану якість кадрової політики.

Реалізація такого комплексного завдання - справді революційний крок з реформування системою самої себе. Це чіткі обмеження та перегляд власної лінії поведінки на державній службі, включаючи передусім самого президента. Це реальна декларація про доходи, звільнення з СБУ олігарха Хорошковського, виключення можливості потрапляння до кадрового корпусу черлицьких із компанії, і ще багато того, на що потрібно піти, аби заклати інституційні основи для будь-яких реформ у цій країні.

Якщо ж Янукович зупиняється на поверхневому переформатуванні міністерств, це не що інше, як банальний підгін вертикалі під себе. Під жирним соусом популізму. Для країни це шлях у нікуди. Для існуючої корупційної системи - аж ніяк. І Віктор Федорівич, укази якого сьогодні саботує перший-ліпший чиновник, повинен це усвідомлювати. І зробити вибір: полатати систему чи залишитися біля її керма?..

Інна ВЕДЕРНИКОВА dt.ua

5-тий канал розлучають із власним глядачем?

Дивні зміни відбуваються в інформаційному мовленні 5-го каналу з початку цієї осені. На очах мільйонів своїх відданих глядачів 5-тий перетворюється на канал новин, який починає працювати за принципом "все про що заздалегідь, тільки не відверто про політику".

Рецидиви в інформаційному мовленні 5-го каналу стали помітні медіа-експертам ще на початку осені. Так, згідно моніторингу Телекритики, у вересні на 5 каналі відчутно побільшало випадків замовчування інформації про різноманітні акції протесту різних політичних сил і окремих груп населення.

У вересні 5-тий канал дуже часто подавав "замовні матеріали в унісон із трійкою каналів, які вже не перший місяць демонструють "узгоджену редакційну політику", однаково висвітлюючи ключові теми, пов'язані з діями влади або з кримінальними переслідуваннями опозиції (мова йде про Перший канал, ICTV і "Інтер").

Ситуація досягла свого апогею 18 жовтня, коли з ефіру несподівано зникла інформаційно-аналітична програма "Новий час", разом з усіма її ведучими і контентом. Це вже не перше зникнення прямо-ефірної аналітичної програми відколи влада в країні змінилася. Раніше безслідно зникли "5 копійка", та "Я так думаю".

Навзамін у праймтаймі з 18:45 до 20:20 з'явилася програма "Вечір на 5-му", яка ведеться двома мовами - українською і російською. Формат, місію і цільову аудиторію цієї програми прес-служба 5-го пояснила так: "це легкий, дещо іронічний дайджест дня для людей, що тільки-но повернулися додому, спілкуються із сім'ями і не готові до сприйняття обтяжливої аналітики".

Випуски "Вечора на 5-му" за змістом аналогічні численним ранковим розважальним шоу на радіо і ТБ. Це говорильня ні про що, такі собі посиденьки на кухні з гостями із набридлою всім українською шоубіз-тусовки.

Рівень тутешньої дискусії зводиться до показу "боянів" з Інтернету та сюжетів із світського життя. Як то новина про те, що Путін з'явився на люди із дружиною, або демонстрація роликів про те, як хакер зламав телесуфлер. Що така програма робить у вечірньому праймтаймі 5-го, коли на всіх інших каналах у цей час ідуть серйозні новини?

Це дуже цікаве запитання, яке і стурбувало громадськість.

Головний скарб каналу - 100% мисляча, національно-свідома і політично стурбована аудиторія, яка дивилася канал якраз виключно заради тієї "обтяжливої аналітики". Тепер цю залізобетонну аудиторію розлучають з аналітикою, експертними коментарями, сміливою громадянською позицією ведучих, гострими сюжетами про діяльність влади, і можливістю хоча б тут побачити і почути голос опозиції.

Анонсовані у прес-релізі плани менеджменту щодо подальшої долі інформаційно-

аналітичного блоку 5-го - ще більше змушують хвилюватися. Обіцяють, що цей блок буде оновлено, але при цьому його відсувають за межі праймтайму на час з 20.30 до 22.30. До рівня конкуренції із рейтинговим серіалами на інших каналах.

Водночас єдиний анонсований в рамках цього слоту соціально-політичний проект Ганни Безулик, особливо наголошую на слові "соціальний", навіряд чи задовольнить усі потреби традиційної аудиторії каналу. Також не сказано, чи це буде прямо-ефірна програма чи вона йтиме у записі. Але скоріше за все, проблеми політичного життя країни там займатимуть другорядне місце.

З огляду на це, подальший сценарій подій може виглядати наступним чином. Канал, розгубить своє ядро глядачів і не здобуде нових. Бо приколи з "ютюбу" молода потенційна аудиторія каналу, яку незрозуміло чому хоче здобути менеджмент, уже 100 разів подивиться в Інтернеті. А розмови про доктора Хауса і анекдоти, які траив Володимир Бистряков в ефірі "Вечора", або про те Марічка Бурмака піднімає собі настрій - це, вибачте, хліб музично-розважальних каналів.

З таким підходом 5-тий канал ризикує бути приреченим на цілковиту втрату рейтингів і впливовості та з дуже високою ймовірністю у підсумку може бути проданий визад. Звісно при цьому вину за втрату рейтингів покладуть за традицією на журналістів, для яких у нового власника бренду "5-тий канал" місця звичайно ж не вистачить, бо це вже буде "неформат".

Ця схема давно напрацьована і не раз перевірена на практиці вітчизняними медіа-магнатами. Варто лише згадати сценарій

зникнення НТН як інформаційно-аналітичного мовника і перетворення його за аналогією з НТВ на кримінально-серіальний.

На що буде перетворено в кінці-кінців 5-тий канал то вже інша історія. Але зрозуміло одне - із зникненням 5-го як найбільш збалансованого до останнього часу інформаційного мовника - вітчизняний телевізійний простір остаточно ризикує втратити залишки незалежності.

Бо в країні як клас буде знищено загальнонаціональні телеканали, які матимуть мужність робити чесні новини і виконувати функцію політичної соціалізації і формування громадянського суспільства. Залишаться один ТВі, загнаний брутальним відбором ліцензій в кабельні мережі, як індіанці у резервації.

Можливо саме таке питання руба поставили сьогодні перед власником 5-го в обмін на довгоочікуване призначення у вертикаль влади або гарантії безпеки для власного бізнесу? Сам Петро Порошенко, треба віддати йому належне, оперативно відреагував на обурення глядачів і громадськості незрозумілими змінами на 5-му.

20 жовтня він особисто завітав до студії "Вечірнього часу" та зробив спробу пояснити "глядачам-патріотам" 5 каналу, що ж відбувається із мовленням. Спроба ця, чесно кажучи, не була дуже переконливою. Бо одразу виникло кілька контр-тез.

Якщо Порошенко особисто і прямим текстом гарантував, що канал буде українським, то одразу ж після його слів ведуча "Вечірнього часу" мала би зашебетати українською мовою раз і назавжди. Бо російськомовних випусків новин, які були

раніше, цілком вистачало для забезпечення потреб російськомовних глядачів 5-го. Їх завжди і об'єктивно було менше. Адже основна аудиторія і покриття 5-го це Західна та Центральна Україна.

Інакше двомовність ефіру - це ніщо інше, як неприкритий нічим реверанс в бік Партії регіонів, яка у одіозному для глядачів 5-го каналу законопроекті "Про мови" стверджує, що "Українсько-російська двомовність, що склалася історично, є важливим надбанням українського народу, потужним чинником консолідації багатонаціонального українського суспільства".

Петро Олексійович також заявив, що поява аполітичного "Вечірнього часу" і його формат це ініціатива творчого колективу 5-го каналу, який має право на креатив. Незрозуміло, як це кореспондується із таким коментарем ведучого Романа Чайки щодо зміни мовлення: "я не знаю, керівництво нічого не пояснювало. Я з минулого тижня хворюю, тому пояснити, чому це сталося, не можу. Самому цікаво. Вийду на роботу, з'ясую".

Дуже хотілося б, щоб пан Порошенко був дійсно щирий у своїх словах і всі його запевнення й гарантії були реалізовані без оглядки на власні бізнес і політичні інтереси, тиск і побажання влади.

Щоби в нього вистачило мужності зберегти 5-тий канал як інформаційно-аналітичний. Адже саме це за 5-тий шанували і дивилися мільйони поки що відданих глядачів. Не дарма ж Стендаль говорив, що громадянська мужність вище військової.

Павло Булгак,
політичний аналітик
pravda.com.ua

Гривня обвалиться ще до Нового року?

Наприкінці минулого тижня відбулася телефонна розмова президента Віктора Януковича з директором-розпорядником МВФ Домініком Стросс-Каном, під час якого останній повідомив про підготовку приїзду до України нової місії Фонду.

Про це, а також про те, що, на озвучену думку сторін, сьогодні всі підстави говорити про продовження ефективної співпраці України і МВФ, повідомила прес-служба президента. А на початку місяця, знаходячись на щорічному ялтинському форумі YES, Домінік Стросс-Кан сипав компліменти у зв'язку з нібито успішним виконанням українськими властями програми співпраці з МВФ. «Всі доведені показники поки дотримані, і мені здається, українська економіка повернулася на правильний шлях. Це частково заслуга МВФ, але, в основному, цього досяг уряд. Упевнений, що під час наступного перегляду буде те ж саме», - оптимістично заявив він тоді.

Місію МВФ чекає неприємний сюрприз

Втім, потрібно врахувати, що згаданий форум у Ялті - це, перш за все, святковий захід (з урочистими прийомами-обідами, піснями і танцями), на якому в принципі не могли звучати якісь неприємні для українського уряду речі. До того ж, директор-розпорядник Фонду не мав тоді свіжих аналітичних даних, і орієнтуватися йому доводилося лише на інформацію з вуст українських чиновників. Представники ж української влади дружно стверджували, що всі умови меморандуму між Україною і МВФ старанно виконуються.

«Все, що підписала держава в особі прем'єр-міністра, голови Нацбанку, міністра фінансів, ми виконаємо все до копійки», - бадьоро обіцяв, наприклад, 11 серпня економічний віце-прем'єр Сергій Тігіпко. «Зобов'язання, які ми брали перед Міжнародним валютним фондом, на 100% виконуються і перевиконуються», - переможно рапортував 30 серпня президент Віктор Янукович. З подібними релізіями виступав

неодноразово і прем'єр-міністр Микола Азаров.

Проте для місії МВФ, яка скоро прибуде до Києва з метою перевірки, картина представиться напевно не такою райдужною. Експерти Фонду, навпаки, побачать, що багато пунктів меморандуму не виконуються українською стороною.

Наприклад, співробітники місії, поза всяким сумнівом, звернуть увагу на службову записку глави Мінфіну Федора Ярошенка прем'єр-міністрові Миколі Азарову, текст якої недавно став надбанням гласності.

У цьому документі міністр повідомляє, що за підсумками 9 місяців поточного року загальний фонд державного бюджету недоотримав 7,2 млрд. грн. доходів. У зв'язку з чим він попереджає Азарова, що «очікуваний низький рівень виконання загального фонду державного бюджету в 2010 р. ставить під загрозу виконання програми співпраці з МВФ ESB/10/146 і може призвести до неотримання Україною чергового траншу стабілізаційного кредиту», а також до необхідності перегляду «у бік зменшення прибуткової частини і зростання дефіциту державного бюджету на 2011 р.».

Звичайно ж, для експертів МВФ викладені в записці пана Ярошенка показники стануть вельми важливою і тривожною новиною. Крім того, українською владою не виконане ще одне положення меморандуму: до кінця вересня уряд зобов'язаний був передати на розгляд Верховної Ради законопроект про підвищення на 5 років пенсійного віку для жінок і інші непопулярні нововведення в пенсійному законодавстві, але цього зроблено не було. І зрозуміло, що влада не відважиться на такий крок, як мінімум, до місцевих виборів.

Викличе, напевно, сумнів у місії МВФ виконання і ще одного пункту меморандуму - про скорочення заборгованості з відшкодування ПДВ. Так, Азаров заявив, що станом на 1 жовтня розмір цієї заборгованості становив 3 млрд. грн. - саме ці цифри і дата фігурують у меморандумі України з МВФ як «маяк». Але дана інформаційно-

прем'єр-міністра не викликає довіри у експертів.

За відомостями, що просочилися недавно у вітчизняні ЗМІ, насправді, показник заборгованості з ПДВ набагато вищий. Зокрема, з посиланням на департамент контролю за поверненням ПДВ при ДПАУ повідомлялось, що на початок жовтня реальна сума невідшкодованого ПДВ становила 9,2 млрд. грн.

Таким чином, у керівництва МВФ є вагомий підстави для того, щоб припинити програму допомоги Україні і, зокрема, не виплачувати наприкінці листопада другий транш кредиту, як це передбачено меморандумом. Причому, цілком можливо, що місія Фонду виявить ще якісь огріхи, окрім вище вказаних.

Влада будує фінансову піраміду?

А якщо МВФ ухвалить рішення про припинення або призупинення програми кредитування України, то у фінансовій системі країни відразу ж можуть виникнути величезні проблеми. Оскільки в Україні зараз, по суті, вишикувалася класична кредитна піраміда, яка може власти від щонайменшого поштовху.

Річ у тому, що банки замість того, щоб кредитувати бізнес, наполегливо продовжують направляти гроші в державні облигації. Дані Нацбанку про стан кредитно-грошового ринку за підсумками вересня демонструють чітку тенденцію: ресурси, що вивільнюються від погашення валютних кредитів (у еквіваленті 22,6 млрд. грн.), банки перерозподіляють виключно в державні облигації (22,7 млрд. грн.). Велику частину приросту монетарної бази НБУ також направив на фінансування дефіциту бюджету - збільшення монетарної бази на 1 жовтня становило 21,7 млрд. грн., при цьому обсяг інвестицій Нацбанку в ОВДП становив 14,1 млрд. грн.

«Поточна ситуація нагадує мені події в Росії перед дефолтом 1998 року. Тоді банки так само активно направляли кошти на фінансування державного боргу», - виспо-

вився із цього приводу радник міністра економіки Сергій Яременко. Нагадаємо, в серпні 1998 року в Росії був оголошений дефолт, унаслідок чого рубль упав до долара в 3 рази.

Ще чіткіше висловився про загрозу, що насувається, один з високопоставлених чиновників Нацбанку. «Визначальним чинником стабільності була і залишається програма співпраці з МВФ - якщо вона продовжиться, то інвестори вкладатимуть гроші в ОВДП і далі. Якщо ж повториться ситуація кінця 2009 р., коли фонд зупинив свої програми, може початися вихід нерезидентів», - заявив він.

Ну а якщо банки раптом вирішать вивести свої гроші з ринку ОВДП, то внаслідок цього гривню чекає обвал. Оскільки фактично всі вкладення в ОВДП зараз здійснюються нерезидентами - банки з іноземним капіталом вкладають в держоблігації свою надмірну ліквідність у валюті, яку перетворюють на гривню на міжбанківському ринку. Ці гроші можуть у будь-який момент вийти з економіки, а могутнім стимулом для їх висновків стане якраз рішення МВФ про згортання кредитної програми.

До того ж посилює ситуацію паніка населення, яка виникне відразу після того, як стане відомо про негативне рішення МВФ і почнуться перші помітні стрибки курсу долара до гривні. За даними Нацбанку, станом на 1 жовтня загальний обсяг депозитів населення досяг докризового рівня і становив близько 258 млрд. грн., причому, більше половини цієї суми - гривневі внески. Крім того, готівка поза банками становить зараз 175 млрд. грн. І, зрозуміло, українці почнуть активно міняти гривню, якої, як бачимо, дуже багато, на тверду валюту у разі щонайменшої напруги на валютному ринку, як це було наприкінці 2008 року.

Похмурі перспективи

Ще слід мати на увазі різке погіршення ситуації в зовнішній торгівлі. Згідно з

нешодавним повідомленням Держкомстату, у серпні негативне сальдо торгівлі товарами досягло дуже великого значення - майже 1,2 млрд. доларів. Це означає, що теперішній валютний курс не є оптимальним для української економіки і потрібне ослаблення гривні. Причому, Нацбанк вже витратив у вересні близько 670 млн. доларів валютних резервів на підтримку гривні від падіння.

Починаючи ж з жовтня, пішли вниз світові ціни на сталь, зменшився попит на чорні метали, і експерти не чекають тут поліпшення, мінімум, до кінця року. А це загрожує ще більшим скороченням притоку валюти від вітчизняного металургійного експорту.

Зниженням надходження валюти до України обернуться і рішення уряду про обмеження експорту зернових. У той же час, імпорту об'єктивно зросте унаслідок недавнього ініційованого Кабміном обнулення ввізного мита на гречку, молочні продукти, картоплю і інші продовольчі товари, що ввозяться.

Також потрібно брати до уваги ту обставину, що дедалі більше Україні знадобиться коштів для обслуговування і повернення набраних раніше зовнішніх позик - як державних, так і корпоративних. Що обумовлює додатковий попит у майбутньому на іноземну валюту.

Отже, підіб'ємо підсумки. Існує висока ймовірність того, що МВФ не виділить чергового траншу кредиту через невиконання урядом Азарова узятих на себе зобов'язань. І якщо таке трапиться, то це стане чинником, який здатний привести до обвалу збудованої в Україні кредитної піраміди і різкого обвалу гривні вже наприкінці нинішнього року або на початку наступного. Якщо ж Фонд цього року таки виплатить Україні другий транш, то ризики нікуди не зникають, а прогнозовані неприємності лише відкладаються на деякий час...

Олександр Безкорований

Віталій Бендер, український письменник, журналіст і громадсько-політичний діяч, у своїх споминах «Фронтіві дороги» згадує, як в Україні перед війною на екрані вийшов фільм київської кіностудії «Винищувачі», в якому рефреном звучала чудова пісня пілота, що відлітав: *В далекий край товариш відлітає, Вітрець знайомий вслід за ним побіг. І рідне місто в синяві зникає, Зелений сад, знайомий дім, дівочий сміх.*

Коли ж мій друг повернувся додому З польотів дальніх, з бойових доріг, В кварталах рідних він зустріне знову Зелений сад, знайомий дім, дівочий сміх. Пісня, як і кінострічка, швидко здобула шалену популярність на теренах СРСР. Але звучали ці поетичні рядки вже в перекладі російською. Саветські громадяне задушевно співували на обшарпаному: «В дальній край товариш улітає...».

Не інакше, як хтось з очільників агітпропу чи реперткому з метою «недопущення проявлень українського буржуазного націоналізму» вирішив скористатись досвідом старорежимного одеського градоначальника адмірала Зельоного, який забороняв виконання на концертах народної пісні «Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці», вимагаючи, щоб артисти співали «Ах, не ходи, Грішка, да і на пілкі». Хтозна.

Але ми не про це. Ми про факт реєстрації у Верховній Раді мовного законопроекту Єфремова-Гриневецького-Симоненка, якому передували численні діяння-нововведення міністра освіти й науки.

У разі ухвалення цього вкрай небезпечного для української державності закону, неминуче почеться процес її послаблення - на українську мову чекає катастрофа, небуття, вона кане в Лету, бо мільйони громадян на законних підставах ігноруватимуть її, не вивчатимуть. Повториться сумна доля мови ірландської.

Коли президент Франції Нікола Саркозі стверджує, що Франція - це французька мова, то чому не маємо стверджувати, що Україна - це українська мова? Дружина Володимира Путіна переконана, що «Росія закінчується там, де закінчується російська мова». А чим гірші ми - українці?

Дайош «русській мір»?

Чи передбачає цей русифікаційний за суттю своєю закон обов'язкове вміння володіти українською мовою такими як Колесников і Ко? Отож бо.

Будь-якій державі байдуже, якою мовою між собою спілкуються громадяни. Але НОРМАЛЬНА держава добре розуміє, що коли йдеться не про етнічне гетто, то ВСІ громадяни мають отримати освіту саме державною мовою. Чи Українська держава зацікавлена в існуванні російського гетто, кримськотатарського, єврейського, польського, угорського, ромського тощо?

У жодному разі. Інакше це буде анти-державна політика.

«Є права особи - людські, є права нацменшин - спілок, а є державне право - право народу залишатися самим собою на своїй споконвічній землі. Це строге режимне право, порушників якого в цивілізованих країнах штрафують як хуліганів і злочинців», - писав Віталій Радчук.

З приходом до влади Партії регіонів московська телепродукція на «Інтері», на Першому національному, на «1+1», на ТРК «Україна» почувалась більш ніж привільно. Очевидно, ті, хто відповідає за показ фільмів, розважальних програм, переконані, що всі українці без винятку розуміють російську, тож навіщо витрачати кошти на дублювання.

Про права українців не йдеться. Про правову Українську державу не йдеться.

«Наши народи связаны неразрывно. Наши народы навсегда останутся братскими. Нас объединяет совместная культура, общее радости и горе. Мне так и хочется сказать: наш единый народ». Говорив це Дмитрій Медведев, щоправда, не про нас, українців, а про білорусько-російські взаємини. Але хід думок російського президента зрозумілий.

На цьогорічному львівському книжковому форумі у розмові зі мною юна москвичка демонструвала дивовижне, аж до неприхованої ворожості з її бою, небажання розуміти мою українську: «Не панімаю. Я масквічка!». Химерія якась. Українці розуміють поляків, словаків, чехів, росіян. Поляки на побутовому рівні також розуміють українців, росіян, словаків, чехів.

Натомість росіяни НЕ РОЗУМІЮТЬ української, польської. Не кажучи вже про словацьку, хорватську...

Попри те, що в Україні російськомовних

1200 середніх шкіл, 14 театрів функціонують державним коштом, з якогось добра-дива етнічні росіяни, українські громадяни, вперто вимагають від Української держави забезпечення свого навчання в школах і в узах російською мовою за рахунок бюджету.

Провокативні висловлювання/думки/твердження щодо насильницької українізації (насправді неіснуючої) можна зустріти і в побуті, і серед політиків, і в інтернеті на різноманітних сайтах.

Мовляв, «українці (націоналісти) хотять уничтожить русский в угоду украинскому языку. Нам не хотят оставить возможность даже в местах компактного проживания говорить на родном языке, только на кухне и под подушкой. НЕ ДОЖДЕТЕСЬ!».

Є багатий досвід демократичних США, багатокультурної Канади. Приміром, в американському Чикаго, де мені неодноразово доводилось бувати, є кілька державних шкіл з двома мовними навчанням (англійською та іспанською мовами) - у перших трьох класах навчаються іспаномовні діти (переважно діти емігрантів, серед яких багато нелегалів), які не знають англійської.

Після третього класу всі переходять на англійську. У канадській провінції Манітоба в державних школах було аналогічне двома мовними навчанням (англійською та українською). Крім англійської, деякі предмети мовами національних меншин США і Канади у старших класах викладаються лише в приватних школах.

Натомість чимало етнічних росіян (і не тільки), українських громадян за паспортном, упереваж з числа тих, котрі ніяк не можуть позбутися ностальгії за СРСР, туди за привілеями для «самого великого народу», щиро переконані, що Українська держава обов'язково має забезпечити їм здобуття освіти (середньої і вищої) саме російською мовою.

А ще забезпечити перегляд російськомовних телепрограм і фільмів (сюжетно часом не зовсім лояльних до Української держави) на загальнонаціональних телеканалах і в кінотеатрах. І так далі і тому подібне.

А ще їм до влободі прагнення Дмитра Табачника вілти в життя ідею єдиного підходу до вивчення історії Росії та України, написання спільних підручників для шкіл і вишів...

Разом з тим, непододино й приклади тверезого погляду на складні державотворчі

проблеми і процеси: «Меня волнует судьба страны, в которой волей случая я оказался гражданином после развала Союза, и которая при этом гораздо лучше других стран СНГ дала мне возможность жить и развиваться».

У нас не было Чечни, и я не попал на войну, у нас не было и нет скинхедов, у нас гражданских свобод, до прихода нынешней власти, было намного больше, чем в любой другой стране СНГ. Вот почему меня волнует этот этнос - он мирный и нормальный, и пока я гражданин страны Украина, я считаю, что язык должен быть украинский.

Хотя мне это неудобно - я воспитан в семье, где все говорят и говорили на русском, да и будут на нем говорить. Проблема не в статусе языка, а в том, чтоб община сохраняла свою языковую самобытность без каких-либо статусов, почему-то болгары на юге Украины смогли, а мы вот, бедные, загнемся, если у русского не будет статуса государственного».

Ці оприлюднені в інтернеті думки аж ніяк не належать нащадкові колоністів. Це щирі міркування українця російського походження. Ще один промовистий коментар з інтернету: «Моя знакомка, прожив в Києві 18 лет и увидев, что я смотрю по телеку фильм на украинском языке, удивилась (мы родом с России) - «ты что, понимаешь?». Я удивилась - а ты нет? Зато когда она уехала в Сан-Хосе, и через год в разговоре по телефону уже иногда не могла подобрать русских слов для выражения мысли».

Езжайте и вы в любую демократическую страну - США, Францию - и обучайте там детей на русском. Посмотрим, что их будет ждать в плане карьеры».

Для тих громадян України, котрі кінче прагнуть навчатися рідною мовою (у даному разі, російською) перешкод немає: можна організувати недільні школи, а вищу освіту (вона практично в усіх країнах платна) здобувати у Владивостоці, в Рязані, в Омську або в Москві.

Якщо хтось вважає, що його права хтось утискає - можна виїхати в Росію, отримати російське громадянство, відбутися військову повинність на Північному Кавказі, в Чечні.

22 червня 2006 року Володимир Путін підписав указ № 637 "Про заходи з надання сприяння добровільному переселенню в Російську Федерацію співвітчизників, які проживають за кордоном", яким було

затверджено відповідну Державну програму, розраховану на 2006-2012 роки.

І що ж? Стали етнічні росіяни масово виїжджати на "історическую родину"? Аж ніяк. Бо умови проживання в Україні значно кращі, ніж, скажімо, на Сахаліні, в Рязанській чи Тамбовській областях, на Далекому Сході. Але навіщо в такому разі вдаватися до поширення провокаційних заяв щодо запровадження другої державної мови (російської, звісна річ), запровадження подвійного громадянства?

Є логіка життя, логіка природи: живеш в Україні - вивчай державну мову. Не подобається - спакуюй чемадан, і на вокзал... Жодних образ.

Минулого року, позичивши у Сірка очі, російський глава держави із зверненні до українського президента Віктора Ющенка заявив про "антиросійський курс" українського керівництва. Мовляв, в Україні "триває витіснення російської мови з громадського життя, науки, освіти, культури, ЗМІ, судочинства".

Тим часом "Радіо Свобода" повідомило, що в Російській Федерації за офіційної кількості українців у майже три мільйони осіб лише 205 людей вивчають українську мову як шкільний предмет і 100 людей - факультативно або в гуртках.

Разом з тим "офіційна кількість росіян в Україні становить трохи більше 8,3 мільйона. При цьому в Україні існують 983 дошкільних і майже 1,2 тисячі загальноосвітніх навчальних закладів із російською мовою навчання та понад 1,7 тисячі шкіл із українською й російською мовою.

Російську мову як предмет у цих закладах вивчають майже 1,3 мільйона учнів і ще понад 165 тисяч - вивчають російську факультативно або в гуртках».

За незагнаною логікою багатьох росіян, той, хто за Україну, за українську державну мову, той, виходить, проти Росії. Втім дивуватися даремно. Бо логіка тут безсила. Не дає імперськи стурбованим спокійно жити ідея "русська міра". Дайош "русській мір" і краї. То як маємо діяти? Що маємо читини?

Олег Романчук, шеф-редактор журналу "Універсум", кандидат філологічних наук pravda.com.ua

Закон про мови: вихід є!

Осінній наступ влади на державну мову ризикує вилитися у великі заворушення. Попри всі намагання пояснити депутатам, що державна мова - не привід для спекуляцій, а інструмент побудови держави, напруга не зменшується.

Ситуація вперто прямує в глухий кут.

У таких випадках фахівці радять звернутися до більш досвідчених людей та пошукати прикладів для наслідування. Може, знайдеться десь країна, яка розв'язала мовне питання, не порушивши прав національних меншин й одночасно не руйнуючи національну єдність?

Ми озирнулися навкруги, і досить швидко знайшли такий приклад.

На північ від нашої з вами Батьківщини лежить велика країна, яку населяють більше сотні різних національностей. Проте всі вони живуть мирно, не дискримінуючи одна одну й не маючи мовних конфліктів.

Саме тому, у відповідь на заяву депутата Єфремова про відсутність альтернатив його законопроекту «Про мови», ми висуваємо законопроект, позичений у Росії. А точніше, перекладений українською майже дослівно.

Пропонуємо внести його до Верховної Ради як компромісний. Переваг - безліч!

- 1) Він задовольнить усі сторони. Адже в Росії з мовами все гаразд - і в нас так буде.
- 2) Ми матимемо повну підтримку цього закону з боку Кремля.
- 3) Крім того, він забезпечить таку модну зараз уніфікацію законодавства з Російською Федерацією.

Ще раз гадаємо - це всього лише переклад російського закону про державну мову, у чому кожен бажаючий може переконатися, порівнявши тексти. Отже:

Закон України «Про державну мову» (проект)

Цей закон спрямований на забезпечення використання державної мови України на всій території України, забезпечення права громадян України на користування державною мовою України, захист і розвиток мовної культури.

Стаття 1. Українська мова як державна мова України

1. Відповідно до Конституції державною

мовою України на всій її території є українська мова.

2. Статус української мови як державної передбачає обов'язковий використання української мови в сферах, визначених цим законом, іншими законами України та іншими нормативними правовими актами України, її захист і підтримку, а також забезпечення права громадян України на користування державною мовою.

3. Порядок затвердження норм сучасної української літературної мови при її використанні як державної мови України, правил української орфографії та пунктуації визначається урядом України.

4. Державна мова України є мовою, що сприяє взаєморозумінню, зміцненню міжнаціональних зв'язків народів України в єдиній багатонаціональній державі.

5. Захист і підтримка української мови як державної мови України сприяють примноженню й взаємозбагаченню духовної культури народів України.

6. При використанні української мови як державної не допускається використання слів і виразів, які не відповідають нормам сучасної української літературної мови, за винятком іноземних слів, що не мають загальнозвичайних аналогів в українській мові.

7. Обов'язковий використання української мови як державної мови України не повинна тлумачитися як заперечення або применшення права на користування мовами народів України.

Стаття 2. Законодавство України про державну мову України

Законодавство України про державну мову ґрунтується на Конституції, загальнозвизначених принципах і нормах міжнародного права, міжнародних договорах України, і складається із цього закону, інших законів України та інших нормативних правових актів України, що регулюють проблеми мови.

Стаття 3. Сфери використання державної мови України

1. Державна мова України підлягає обов'язковому використанню:

- 1) у діяльності органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, організацій усіх форм власності, у тому числі в діяльності з ведення діловодства;
- 2) у найменуваннях органів державної

влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, організацій усіх форм власності;

3) при підготовці й проведенні виборів і референдумів;

4) у конституційному, цивільному, кримінальному, адміністративному судочинстві, судочинстві в арбітражних судах, діловодстві у федеральних судах, судочинстві й діловодстві в мирових, третейських та інших судах України;

5) при офіційному опублікуванні міжнародних договорів України, а також законів та інших нормативних правових актів;

6) у взаєминах органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, організацій усіх форм власності й громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства, громадських об'єднань;

7) при написанні назв географічних об'єктів, нанесенні написів на дорожні знаки;

8) при оформленні документів, що засвідчують особу громадянина України, за винятком випадків, передбачених законодавством України, виготовлення банків свідцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану, оформленні документів про освіту, що видаються освітніми установами, які мають державну акредитацію, а також інших документів, оформлення яких, відповідно до законодавства України, здійснюється державною мовою України, при оформленні адрес відправників та одержувачів телеграм і поштових відправлень, що пересилаються в межах України, поштових переказів грошових коштів;

9) у діяльності загальноукраїнських, регіональних і муніципальних організацій телерадіомовлення, редакцій загальноукраїнських, регіональних і муніципальних періодичних друкованих видань, за винятком діяльності організацій телерадіомовлення й редакцій періодичних друкованих видань, заснованих спеціально для здійснення теле- (або) радіомовлення або видання друкованої продукції мовами народів України або іноземними мовами, а також за винятком випадків, якщо використання лексик, що не відповідає нормам української мови як державної мови України, є невід'ємною частиною художнього задуму;

- 10) у рекламі;

11) в інших сферах, визначених законами України.

2. У разі застосування в сферах, зазначених у частині 1 цієї статті, поряд із державною мовою України мов народів України або іноземних мов, тексти українською мовою й мовами народів України або іноземними мовами, якщо інше не встановлено законодавством України, повинні бути ідентичними за змістом і технічним оформленням, виконані розбірливо. Звукова інформація (у тому числі в аудіо- та аудіовізуальних матеріалах, теле- і радіопрограмах) українською мовою й зазначена інформація мовами народів України або іноземними мовами, якщо інше не встановлено законодавством України, також повинна бути ідентичною за змістом, звучанням і способом передачі.

3. Положення частини 2 цієї статті не поширюються на фірмові найменування, товарні знаки, знаки обслуговування, а також теле- та радіопроекти, аудіо- та аудіовізуальні матеріали, друковані видання, призначені для вивчення мов народів України або іноземних мов.

Стаття 4. Захист та підтримка державної мови України

З метою захисту та підтримки державної мови України органи державної влади в межах своєї компетенції:

- 1) забезпечують функціонування державної мови України на всій території України;
- 2) розробляють і приймають закони та інші нормативні правові акти України, розробляють і реалізують спрямовані на захист і підтримку державної мови відповідні цільові програми;
- 3) вживають заходів, спрямованих на забезпечення права громадян України на користування державною мовою України;
- 4) вживають заходів щодо вдосконалення системи освіти та системи підготовки фахівців у області української мови й викладачів української мови як іноземної мови, а також здійснюють підготовку науково-педагогічних кадрів для освітніх установ із навчанням українською мовою за межами України;
- 5) сприяють вивченню української мови за межами України;
- 6) здійснюють державну підтримку видання словників і граматики української мови;
- 7) здійснюють контроль за дотриманням

законодавства України про державну мову України;

8) приймають інші заходи щодо захисту й підтримки державної мови.

Стаття 5. Забезпечення права громадян України на користування державною мовою

1. Забезпечення права громадян України на користування державною мовою України передбачає:

- 1) отримання освіти українською мовою в державних і муніципальних освітніх установах;
- 2) отримання інформації українською в органах державної влади, інших державних установах, органах місцевого самоврядування, організаціях усіх форм власності;
- 3) отримання інформації українською мовою через загальноукраїнські, регіональні та муніципальні засоби масової інформації. Це положення не поширюється на засоби масової інформації, засновані спеціально для здійснення теле- та (або) радіомовлення, або видання друкованої продукції мовами народів України або іноземними мовами.

2. Особам, що не володіють державною мовою України, при реалізації та захисті їхніх прав та законних інтересів на території України у випадках, передбачених законами, забезпечується право на користування послугами перекладачів.

Стаття 6. Відповідальність за порушення законодавства України про державну мову України

1. Прийняття законів та інших нормативних правових актів України, рішень місцевих органів влади, спрямованих на обмеження використання української мови як державної мови України, а також інші дії та порушення, що перешкоджають здійсненню права громадян на використання державної мови, тягнуть за собою відповідальність, установлену законодавством України.

2. Порушення цього закону тягне за собою відповідальність, встановлену законодавством України.

Стаття 7. Набуття чинності цього закону

Цей закон набирає чинності із дня його офіційного опублікування.

Президент України Віктор Янукович.

Брати Капранови pravda.com.ua

Якщо пан Дубинянський порівнює УПА з Мау-мау, то нагадаємо, чим їхнє повстання закінчилося в Кенії. У перших урядах домінували лоялісти, тож про Мау-мау не було заведено говорити вголос добре. А тепер влада вшановує повстанців і ставить їм пам'ятники.

*"Немає жодного документа цивілізації, який не був би водночас і документом варварства".
Вальтер Бенямін*

Український Партизанський Антиколоніалізм

Днями "Українська правда" опублікувала статтю Михайла Дубинянського "Українская партизанская армия". Оскільки тепер, як виглядає, український уряд хоче змусити певні сторінки української історії знову мовчати, можна тільки тішитися з будь-якої спроби заговорити про них.

Тим більше такої підкреслено безсторонньої й тверезо обласшованої спроби нарешті поставити УПА в природний контекст - контекст антиколониальної боротьби ХХ століття. Однак те, що автор сплинувся на півдорозі, вимагає зробити кілька уточнень, які допоможуть побачити розрізнені деталі в загальнішій картині.

Друга Світова війна - колониальна?

Отже, поглянути на УПА без політики, очима Клязевеца і Сунь Цзи - з погляду мистецтва війни, з погляду метода. Однак цікава річ: коли заходить мова про приклади до порівняння, пан Дубинянський чомусь ходить по них переважно до Африки.

Між тим у той самий час - середина минулого віку - квітло справжнє повстанське розмаїття - маойсти й корейські комуністи, в'єтконгівці, Фідель і Че. Уже ближче до нас у часі - Нікарагуа і Колумбія. Та й нині у світі більш чи менш активно провадиться не один десяток партизанських війн, про Афганістан казати аж якось незручно.

До того ж, подібність у методах УПА і того-таки В'єтконга не менш разюча; не варто забувати, що могло мати місце й пряме запозичення - радянські інструктори за роки боротьби із підпіллям України й Прибалтики мали змогу чудово вивчити їхні тактики.

Але маємо Африку. Висловлю припущення, що тут нема жодної випадковості. Пан Дубинянський несвідомо поставив діагноз не так повстанцям (бо хто ж вони такі, як не ті самі партизани), як їхнім суперникам.

Так само несвідомо, уві сні приходять, бува, розв'язок математичної задачі. Наша задачка на три дії. Проти кого партизанили В'єтконг і Мау-мау? Проти Франції та Британії. Що робили Британія, Франція та

інші європейські потуги в Африці у 50-60-х роках? Намагалися зберегти свою колониальну присутність. Тепер підставляємо замість них УПА і СРСР - і рівняння замикається.

Можливо, ще належить усвідомити ту частину Другої Світової війни і подій після неї, що мали місце у Східній Європі, як одну з наймасштабніших колониальних війн в історії людства.

Інтерес Німеччини, поміж іншого, полягав у фізичному освоєнні земель і ресурсів на Сході; подібні інтереси мав і Радянський Союз.

Польща опинилася в ситуації меншого хижака, якого розчленували більші. Звісно, ніщо не свідчить проти того, що в гіпотетичній українській державі Степана Бандери поляків не чекало б те саме, що українців у державі Пилсудського.

Але з відомих причин саме українці не тільки під час війни, а й після неї опинилися (чи радше продовжили перебувати) в становищі колонізованого народу.

Єдино правильний метод?

*"Влада виростає зі ствола рушниця".
Мао*

Що таке колониалізм? Стисло кажучи: експлуатація ресурсів одного народу іншим. Щоб виправдати економічне й політичне панування, могутніші держави використовують більш чи менш тонко сплетені ідеології, створені не без допомоги мистецтва й наукових інституцій: поневолене населення - дикуни, темні й неосвічені, несамовиті, не можуть дати собі ради, взагалі, полишати їхню долю на їхній розсуд - небезпечно для них самих, вони ж як діти, ну й, кінець кінцем, чи є в них Пушкін Шекспір?

Поневолений народ має право на визвольну боротьбу, це ясно. Інша річ - це її методи, і тут не можна оминути тему насильства як засобу політичної боротьби.

Чи можна засуджувати бійців французького Руху Опору за те, що вони вбивали гестапівців? А цивільних німецьких урядовців? А чи змінилося б ставлення до них, якби

вони ще й вдавалися до катувань - у відповідь на катування гестапо?

1961 року вийшла книжка, без якої говорити про антиколониальні рухи і місце насильства в них - марнування часу. Зветься вона, за рядком з Інтернаціоналу, "Гнані і голодні" ("Les damnés de la terre"), її написав чорношкірий лікар-психіатр Франц Фанон, пізніше чільний ідеолог алжирської боротьби за незалежність.

Книжку переклали російською в СРСР наприкінці 70-тих, її варто прочитати всім, хто хоче розуміти проблеми Африки - і, побачимо, України.

Фанон більше аналізує, ніж ідеологізує, вводить його часто закидають виправдання вбивств білого населення колоній. Втім, Фанон радше вважав, що етап насильства в антиколониальній боротьбі неминучий і його треба прийняти як належне.

Колониалізм дегуманізує тубільців, зводить їх на рівень свійських тварин, і їхня психіка мстить: колонізований завжди готовий убити колонізатора, аби відновити свою цілісність як людської істоти.

У легендарній передмові до цієї книжки Жан-Поль Сартр - так, не Шухевич і не Бандера, і не забутий африканський лідер зі смішним ім'ям, а європеєць, екзистенціаліст марксистського гарту і класик - ішов іще далі: насильство належить тільки поневолювачеві, тому коли чужинця вбивають, до нього тільки повертається його власний злочин; щоб зламати колониалізм, припадуться будь-які засоби.

Інший погляд на цю проблему мала дослідниця тоталітаризму Ганна Арендт, яка в 70-тих роках видала книжку, що так і зветься - "Про насильство". Вона критикує фразу Мао, винесену в епіграф. Влада виростає не з цівки рушниця, а з добровільної співпраці людей, сила ж, терор може тільки зруйнувати її.

Влада - мета політичної боротьби, насильство ж - лише один із методів, тому і оцінювати його можна лише як метод: з огляду на його ефективність.

Виправдане тільки те насильство, яке має принести прямий і негайний результат. Наприклад, оборонна війна - виправдана, бо повинна якомога швидше припинити окупацію.

Якщо ж для насильства потрібні багатоступеневі обґрунтування або воно не призвело до очікуваних результатів, його застосування - невинуватиме.

З такого погляду не всі партизанські рухи мають виправдання. До того ж, диявол у тім, що, починаючи боротьбу, ніколи не знаєш про її результат. Але й мирні методи так само добрі лише в певних умовах.

Ганді спрацював, бо підходив до індійських умов; можна лише уявляти, якою масакрою скінчився б масовий ненавистницький рух в СРСР, надто часів Сталіна.

До того ж, ніколи не забуваймо: до насильства вдаються, коли переговорно-компромісні методи недоступні чи не дають результату, а партизанська війна - ланка в причинно-наслідковому ланцюжку, що його започаткували самі колонізатори.

Чи не запрограмували різанину в Орані й Філіппіні тактика випаленої землі, тортур, страт і ґвалту, до якої французи вдалися ще в 1830-тих роках, за століття до Сетифської різанини 1945-го?

Але погляньмо пильніше на "чорну" Африку і на кенійське повстання Мау-мау, до того ж згадане в попередній статті на УП.

3 істи колонізатора

Протягом 50 років своєї присутності британська адміністрація провадила політику експропріації земель у місцевого населення на користь білих поселенців (колониалізація Східної Галіччини й Волині польськими поселенцями була також складовою "української політики" Польщі).

Чорношкірим фермерам ще й забороняли вирощувати комерційно вигідні культури на кшталт кави.

Зрештою, це призвело до ситуації, подібної до років перед революцією 1905 року в Російській імперії: накопичення великої маси безземельних селян і наймитів - це також було в інтересах колониальних адміністрацій і підприємців, адже забезпечувало велику масу надзвичайно дешевої і мобільної (бо ж безземельної) робочої сили.

Неможливість вирішення ситуації мирним шляхом (відсутність ефективного представництва у владі й неспромога впливати на управління власним краєм) в обох випадках призвело до вибуху.

У кенійському випадку основу руху склали етнічні кікую, що були економічно найактивніші до приходу європейців і найбільше потерпали від колониальної політики.

Ненавість спрямувалася проти безпосередніх висискувачів - англійських поселенців та урядовців, яких почали вбивати (пригадаймо погроми маєтків 1905 і 1917 років).

Одночасно повстанці розгорнули терор проти лояльних до уряду заможніших кіл - тих, кому було що втрачати (терор проти лоялістів, нагадаймо ще раз, застосовували й ОУНівці).

Дубинянський порівнює 32 жертви серед цивільних європейців із майже 2 тисячами співвітчизників, яких замордували партизани, однак це свідчить ще й про те, що на заляпаній кров'ю шахівниці колониальної війни "білі" завжди краще захищені й менш доступні для удару, аніж "чорні", хоч би якого боку вони трималися.

Під час конфлікту обидві сторони широко вдавалися до тортур і вбивств цивільних.

Британські солдати (серед них були й африканці з інших місцевостей) по-звірячому ґвалтували, кастрували, відрізали вуха й носи, спалювали живцем. Багато хто колекціонував відрубані руки, які можна було обміняти на невелику грошову винагороду.

Повстанці теж практикували тортури. Щоб приєднатися до руху, зазвичай треба було підтвердити серйозність своїх намірів і спалити за собою мости, вчинивши те, що за нормальних умов називається злочином.

Стала легендою ритуальні посвяти в Мау-мау, під час яких повстанці буцімто практикували канібалізм - їли м'ясо вбитих ворогів. Лідери боївки часто свідомо робили ставку на вербування кримінальних елементів, яким не було чого втрачати.

Годі сумніватися, що якби в 50-тих роках в Кенії воювали Британія і Третій рейх, допомогу від Гітлера "мікі-мауси" (так дражнили повстанців білі) прийняли б із вдячністю й широкою підтримкою (так само, як і від Сталіна).

Як і боротьба УПА, кенійське повстання зазнало безпосередньої поразки. Британський уряд здобув формальну перемогу, вдавшись до улюблених методів одного з ялтинських друзів Вінстона Черчилля - масових депортацій, страт і концентраційних таборів.

Кінець кінцем, переміщені були майже всі кікую - мільйон чоловік, щонайменше 100 тисяч були зосереджені в тимчасових таборах, де умови мало чим різнилися від Соловків.

Кенійці масово вмирили від непосильної праці та епідемії; половина всіх жертв серед місцевого населення (50 тисяч) - діти до 10 років.

Однак - відчуймо різницю! - ліберальна британська традиція урядування не змогла дати собі ради з антиколониальним рухом у підсумку. Вже після придушення повстання Лондон запропонував народові Кенії... вільні й загальні демократичні вибори.

Перемогу здобули помірковані націоналісти, що й довели справу до здобуття незалежності.

У перших урядах Кенії домінували лоялісти, тож про Мау-мау не було заведено говорити вголос добре. Однак тепер влада намагається вшанувати рух, моральних претензій до якого, мабуть, трошки більше, ніж до УПА.

Кажуть, що робиться це заради політичних дивідендів. Адже спомини про Мау-мау й досі ділять кенійське суспільство на кікую і решту племен, що трималися осторожно повстання. Знайома ситуація, чи не так?

А все-таки колишні повстанці мають статус героїв, а на одному з майданів столиці Найробі стоїть пам'ятник лідерів руху - Деданові Кіматі.

За логікою Михайла Дубинянського, це - кенійський Роман Шухевич.

Роман Горбик

istpravda.com.ua

**Павло
РОМАНЮК**

Камо грядеши, П'ємонте? Колами, колами

(Закінчення. Поч. в №42 (243))

Кабмін завбачливо наклав табу на отримання промисловими підприємствами банківських позик для поповнення їхніх обігових коштів (мовляв, завищі кредитні ставки нічим буде оплатити), що стало цілком штучним економічним голодомором. Водночас галопуюча інфляція дозволяла в приватному порядку сьогодні взяти солідну суму коштів, які завтра знеціняться. Так, економлячи на мільйонах грошових одиниць, які держава сама ж друкувала, вона втратила реальні мільярди, конвертовані в основні виробничі фонди, які - через корупційні схеми приватизації - діставалися хижакам від української економіки. Акція була спланована і становила узаконений антидержавний злочин, який - так задумано! - не помітили ні глава держави, ні уряд, ні ВРУ, ні ГПУ, ні СБУ, ні МВС. Видається, всі були "в долі". Розграбовували ж одну з найбільших країн Європи.

Хто не крав на рівні держави, дерибанив у межах області, міста, села, окремого підприємства, колгоспу. У Львові шалів продаж землі офіційно за безцінь. Квадратний метр продавали по ціні пляшки горілки. Подібні рішення міськрада буквально штампувала. Зрозуміло, що різниця між фактичною та звітно-символічною вартістю земельних ділянок лягла в кишені "народних обранців" та чиновників, які все влаштовували. Вони швидко набули спеціалізації. Одні вивідували, що і де можна прихопити, інші знаходили бажаних прикупити нерухомість, розробляли тіньові варіанти і лобіювали потрібні рішення. Всі були при ділі.

У приватні руки дісталися понад сто дошкільних закладів Львова. Мотивували демографічною кризою: нема дітей. Коли виявилось, що діти все ж є, обладку було довершено. Подібне - зі шкільними навчально-виробничими комбінатами. Зійшов на пси міський громадський транспорт. Ні, щоб по лізингових схемах придбати для міста автобуси чи тролейбуси на тому ж ЛАЗі (який також штучно добивали), роблячи спільне добро. Вулиці заповнили переобладнані з вантажних бусів і непридатні для пасажирських перевезень "маршрутки", так звані душоубки, придбані переважно в Туреччині, як такі, що своє відслужили. Металобрухт. Але ж міськрада і ДАІ надавали дозволи, узгоджували маршрути, які контролювало (і контролює) лобі тіньових власників. Ще один тіньовий бізнес.

Мов гриби, з'являлися АЗС. На лівому чи некондиційному (найчастіше - і те, і те) паливі там швидко повертали кошти за земельну ділянку та встановлення станції, а далі - чистий прибуток. Свої гриби у вигляді нових гробівців росли на заборонених для цього полях історико-меморіального Личаківського кладовища, директор якого І. Гавришкевич, є міським депутатом. А на старому гробівці біля майдану Почесних поховань нараз зясніло знайоме прізвище - Куйбіда. Родинний гробівець демократичного призначення! Натомість у центрі Львова зникли будинки-пам'ятки, а на їхньому місці з'являлися незугарні банківські споруди, як, приміром, Укрсоцбанку,

земельна ділянка якого чи не подарована рішенням міськради. Принаймні нам встановити, що й до чого, не вдалося. З центрального - проспекту Т. Шевченка випарувалася розкішна "цісарська" бруківка. Замість фігурних веж на будинках-пам'ятках з'явилися жохливі муляжі. Реконструкція польвівськи. Аби зобразити карколомні витівки і вивихи доби бурхливого зростання львівської ура-демократії на добірних дріжджах немірної корупції потрібен талант М. Гоголя. Ревізор же у Львів ні тоді, ні пізніше не приїхав. Ми скромно замовкаємо.

Ні, були й здобутки. Скажімо, історичну частину Львова, як згадано, внесено в список ЮНЕСКО. Тільки за це слід подякувати львів'янам, які століттями зводили чудове місто. Нинішню ж владу представники ЮНЕСКО попередили, про загрозу вилучення Львова з даного списку, якщо пам'ятки архітектури і містобудування руйнуватимуть і надалі. Налякали!

І ще успішною акцією мера В. Куйбіди було спорудження кінної статуї королеві Данилові. Кажуть, для його постаті позував особисто мер, чому вона й вийшла дещо маломірною. Але задум - знаменитий! Поперше, паралель рівновеликих - король Данило - градоначальник В. Куйбіда, по-друге - символічно в'їхати на бронзовому коні на третю каденцію в міську Ратушу. Девіз: "Наше місто - найкраще" не спрацював. Невдячні львів'яни від того всього, бачте, змучилися. Мерство В. Куйбіди спочило в гробівці новітніх львівських анналів. Екзугмацію бурхливого правління "кращого мера Львова" не провадили. (Після перебування в ранзі міністра в столиці В. Куйбіда, переказують, намірився балотуватися у мери і цього року. Та вирішив не спокушувати долю. Співчуваємо і пам'ятаємо. Про всі подвиги.)

Мер-"реформатор" Л. Буняк своєї каденції не добув. Побив горшки з депутатським корпусом, оскільки зазіхнув на його вольницю. Чергова (після Б. Котика) депутатська змова. Л. Буняк - цілком незаконно - "бортанули", а секретар міськради З. Сірик захопив крісло міського голови в якості в. о. Такої посади в природі не існує.

Почався судовий марафон. Рішенням суду Л. Буняка на посаді поновили, та, замість виконання рішення, депутати висловили йому недовіру - а обирала ж то громада міста! - повторно. На сей раз кволоіснуюча прокуратура винесла протест, на який депутати, даруйте, теж "клали". І клали собі в кишені далі. Чи хтось покараний? Бездіяльність прокуратури чорні язички пояснюють діючими "відкатами" та влученістю її працівників у розподіл міських достатків. У цьому Львів - типове українське місто, яке годиться внести в список міст світової кримінальної спадщини. З цього списку нас ніхто не викине!

Між тим, збіг термін каденції Л. Буняка, і про нього поспішили забути. Навіть пам'ятника собі не спорудив. Хіба у вигляді дощової каналізації під Львовом, але ж хто бачить під землею?!

Новим міським головою став А. Садовий. Кажуть, його стосунки з міським депутатським корпусом, для якого закони не

писано, а його апетити - не міряно, вибудувалися за складної синусоїди взаємних тисків та противаг. Що сказати? Посада мера в такому місті, як Львів, де все щось рветься, бюджет тріщить, виробництво завалене, води бракує, вулиці просідають, будинки падають, крадуть усе, навіть бруківку, депутати шаліють, городяни швидко розчаровуються, це - постійне випробування.

Успіхи незаперечні. Стиль подібний. Нараз починають ремонтувати (справді, колись же треба!) кілька магістральних вулиць, і Львів, де комунікації зв'язані на центрі, задихається в автокорках. То продовжують лінію трамваю від центра міста у бік Сихівського мікрорайону (150 тисяч жителів). Працюють у поті чола. Проклали сто з чимось метрів колії, закопали сім млн. грн. (називають більшу суму) і - фінансування закінчилося. Ідіотизм? Швидше - кримінал. А що, видатки не можна було порохувати раніше? Та на ці кошти на тому ж ЛАЗі можна закупити низку автобусів і "закрити" згаданий маршрут. Про корупцію в міськраді та районних структурах ходять легенди. Але що за місто без легенд?! Землю як дерибанили, так і дерибанять. За все - відкати. Мери - фішки. Корупція - сила. А Садовий пояснює, що звільнили десятки керівників жеків, багатьох начальників управлінь та відділів, що "прийшло багато порядних людей". Про депутатський корпус при цьому не згадується. Самі ж виборали.

Остання успішна акція від Садового - заборона продавати алкогольні напої в торговельній мережі в нічний час і до десятої ранку. Чорний ринок - плеще. Пияцтво вже успішно подолали в США, СРСР, тепер напівсухий закон у Львові. Пам'ятник у вигляді недопитої пляшки. З гратами замість корка. Фірмова назва "Сад?ва". На честь того, що мера можуть посадити, бо має вищий рейтинг ніж кандидат від ПР. Фатальна ономастика прізвищ: Куйбіда, Сірик, Садовий.

Може, Львів би потихо й захирів, та, на щастя, зійшло сонце Євро - 2012. А це - чималі фінансові потоки, які треба вміло скерувати в мережу відкатів та інших доцільних витрат. Знову ж, стратегія планування та управління. Стадіон "Україна", до того ж, у центрі, Львів має, але його потрібно реконструювати. Чи не простіше збудувати на околиці новий стадіон та відповідну супутню інфраструктуру, закопавши не якісь куці мільйони (як із трамваєм на Сихів), а грубі мільярди?! Адаже на тому стадіоні відбудуться аж ЧОТИРИ матчі, на які прибуде подивитися "вся Європа". І Львів має себе показати.

Звісно, все - і новий стадіон, і готелі, і супермаркети, і відремонтовані дороги, і аеропорт, і слава міста-учасника чемпіонату - залишиться львів'янам. Думати-гадати, як із тим усім дати собі раду (скільки коштуватиме утримання того ж стадіону?), будемо після чемпіонату. На той час А. Садовий сподівається вдруге бути міським головою - на щедрій хвилі централізованого фінансування Євро та пов'язаних із цим піаркомпаній. Бо ж прості люди кажуть: Садовий буде, Садовий ремонтує, Садовий "файний хлоп". Провести на високому рівні футбол-

ний чемпіонат для України набагато важливіше, ніж відновити галицьку економіку. Для останньої нема коштів, помислів, бажань.

Під-ЛАЗ в Україні

А може... Може, ми дрібні, нікчемні й заздрісні, просто не здатні поцінувати великих справ, а Садовий та столичні старателі Євро - 2012 мислять стратегічно, включно з інтересами 3000 року?! Ось і В. Янукович під'явує наше Євро до... Сочинської олімпіади, попрохавши про підтримку Росії у справі проведення зимової олімпіади в українських Карпатах у 2022 році. На той час президентом України він напевно буде, а ось узяти участь у параолімпійському слаломі "бивших", мабуть, зможе. Питання, чи буде тоді Україна. Чи її вже приєднають "на віки вічні". Чи узгоджує "гарант" кожне використання туалетного паперу із Москвою, нам не відомо, але що той має маркування "Кремлевський", напевно. Головний охоронець дбає.

Та перш ніж розвинути тему, скажемо про ще одного бажаного посісти крісло міського голови Львова. У цій якості відомий бізнесовець, добродійник і народний депутат України Петро Писарчук уже балотувався і нині робить другу спробу. Інтрига ж у тому, що за всіма прогнозами, після зв'язки ПР, саме Писарчук мав би стати губернатором краю. Його авторитет не порівняти з "сірою конякою" В. Горбалем. Не сталося. Чи розігравалася в даному разі дуплетна комбінація (Писарчук - у мери), важко сказати.

Далі - каскад інтриг. У виборчих перегонах П. Писарчук стартував під мантрою "Відкиньмо політику". "Займімось проблемами львів'ян". Як накажете розуміти? Деіндустріалізована столиця Українського П'ємонту для остаточного історичного, соціального і громадянського вихолощення має ще й геть деполітизуватися?! Львів без національно орієнтованої політики, без патріотичного потенціалу і вулканування, без геополітичних аспірацій і навіть певної гордині не лише загальноукраїнського значення - порожній галицький гробівець, засипаний пороком минулого.

Інша річ, що мер має бути добрим господарником, менеджером, організатором тощо, а понад те - "національним політиком", себто патріотом і в цьому сенсі - антирегіоналом, у чому святий обов'язок кожного українського діяча.

Де нині робиться українська політика? У Києві, донецькими? Та ні, вона робиться у Москві. У цьому контексті деполітизація Львова, вигасання його національного духу для Москви - історична мета. Великоімперська метафізика. Остаточні роззброєння і знищення осереддя Українського П'ємонту. Згадаймо: ще до Першої світової війни російського імператора застерігали "не зарітса" на "іскана рускаю Галицію", оскільки насправді вона є "расаднікам маларасійскава сепаратизма". Мовляв, звідти та зараза пошириться по всій імперії. Що врешті й сталося. У згині "Імперії зла" та відновленні Української державності фактор Українського П'ємонту - безумовний.

Інша річ, що цей П'ємонт значною мірою втрачено, дискредитовано і деморалізовано. Але це, як кажуть, наші проблеми. Нині у Москві і в Донецьку, як небавом перейменують Київ, ведуть мову не про нормалізацію міждержавних стосунків, які наче б попсув клятий В. Ющенко, а про "новий рівень зв'язків". Що однозначно означає для України повернення національної катастрофи. Український П'ємонт треба остаточно розтоптати, аби не позосталося й сліду його національно-патріотичного потенціалу. Аби ніхто і "не пікнул".

Далі - більше. Слово П. Писарчукові: "Я тепер, зокрема, зайняв відповідну позицію в обговоренні засад мовної політики в державі. (Думка дуже не чітко сформульована. Чому "тепер", а не раніше? Що означає "відповідну"? - Авт.) Ініціюю на рівні партії розгляд питання про відставку міністра Табачника. (Та ж призначення цього професійного україножера є концентрованим виявом антиукраїнської політики ПР. - Авт.) (...) Ми не в опозиції до життєвих цінностей галичан, навпаки, ми є їх носіями. Ми в опозиції до місцевої корумпованої влади". ("Експрес", № 107. 2010)

Що ПР є виразником "життєвих цінностей галичан" (яких саме?!), це щось дуже свіженьке, навіть потойбічне. Писарчук пояснює: "У нас же дуже різні організації на сході та заході країни". Партія одна, а організації, бач, різні. **На Заході все ж дався взнаки фактор Українського П'ємонту!** Чи не звідси заклик: "Відкиньмо наразі велику політику". Авжеж, залишимо її донецьким. Віддамо її тим регіонам, де розтоптане все українське. Про "місцеву корумповану владу" сильно сказано. А що з центральною владою? Якою все схоплено. Що в інших регіонах? Чи у нас корупція - зло, а десь - норма? На Сході, в Криму корупція додушує. Уже там з того приводу бунтують. Регіонали і комуністи ж.

Відомо: Україна поділяє з Росією, Зім-бабве та Сьєра-Леоне 146 місце (із 180 облікових) за індексом корупції і 145 місце в світовому рейтингу за показником так званої легкості ведення бізнесу. Збіг показників засвідчує глибоку кримінальну системність, яка додошує Україну по економічній горизонталі та владній вертикалі. Все тримається на корупції, яка привласнила владу і деморалізувала так звану спільноту. Якої нема. Головне, що і в корупції ми нерозлийвода з Росією. Судилася нам недоля.

З іншого боку... Якщо П. Писарчук у такій опозиції до генеральної лінії ПР, не зрозуміло, що він там робить. Чи не є він у ПР галицьким троянським конем, який докорінно зукраїнізує ту партію зсередини, навернувши її на протилежний політичний зміст? Дай, Боже, нашому теляті та й вовка з'їсти! Або то все - передвибірчі ігри. Зрештою, посада міського голови Львова вартує патріотичної меси. Головне, аби львів'яни відкинули "велику політику". Нехай думають виключно про житло, тепло, воду, хліб насущний. Державу для них збудують донецькі.

Віддамо П. Писарчукові належне. Він поважний меценат, який витратив чималі кошти на відновлення Золочівського замку та на інші культурні проекти. Коли він каже: "2011 року розпочнемо ремонт театру імені Марії Заньковецької. Створимо меморіально-історичний комплекс "Цитадель" та відбудуємо церкву Святого Духа на вулиці Коперніка (у Львові)", він бере львів'ян за живе та наболіле. Звідки взяти кошти, інше питання.

Історико-меморіальний комплекс "Цитадель" - це дуже добре. Ми неодноразово і доказово писали про те, що цей грандіозний та унікальний об'єкт - видатна пам'ятка фортифікації, яка не має аналогів у Східній Європі, дісталася "Концерну-Електрон" незаконним шляхом і, з огляду на історію та значення "Цитаделі", її годиться повернути

у власність міста. Інша річ, як упав сам концерн.

І тут ми торкнулися головного, про що не почули від кандидатів на міського голову. **Як відновити економічний, науково-технічний, соціально-креативний потенціал Львова.** На користь П. Писарчука висловлюються ветерани Львівської залізниці, автобусного заводу, "Автовантажувача"? Звідси - новий сюжетний виток.

Відомо, що в жовтні 2001 року 70 з лишком процентів акцій ЛАЗу дісталось маловідомому ТзОВ, підконтрольному громадянину Росії І. Чуркіну. Деснянський районний суд Києва визнав купівлю-продаж акцій незаконною. Врешті це рішення підтвердив Вищий господарський суд України. І що? Як ні в чому, І. Чуркін та його ставленики круто заправляли на ЛАЗі, доправадивши виробництво до руїни і завдавши збитків на колосальну суму. Була порушена кримінальна справа. І що? А нічого. Як сказано, **знищення української економіки - державна справа.** Свого часу ЗМІ розповіли про кримінальні оборудки сімейства Чуркіних в Україні, та оскільки так звані "російський бізнес" (винятково грабіжницько-розбійний) у світлі "нового рівня зв'язків" має режим особливого сприяння, не тільки Чуркіни почувалось, мов сир у сметані. **Руйнування Української держави - справа великої політики.**

Аж раптом... "У вівторок КМУ підписав з Львівським автобусним заводом меморандум про поставку 1,5 тисячі автобусів та 500 тролейбусів чотирьом містам, котрі через два роки прийматимуть чемпіонат Європи з футболу". Меморандум підписали віцепрем'єр міністр України з питань Євро-2012 (є така посада! - Авт.) Борис Колесніков та генеральний директор ЛАЗу (не більше, не менше! - Авт.) Ігор Чуркін. ("День". "Львівський автобусний завод врятує Євро-2012". 1 квітня 2010 року.) Як відомо, 1 квітня - день дурнів. Натомість коштом українського бюджету "дела Чуркіна" рятуватимуть дуже серйозно. Чуркіну вибачили навіть те, що на президентських виборах він необачно підтримав Ю. Тимошенко. Але для ПР-влади він - свій. Що на це кандидати в мери Львова? Після Євро - 2012, хоч потоп!

Відбудувати галицьку економіку, повернути в П'ємонт мільйони зарубіжних заробітчан і створити для них удома гідні умови існування, надихнути надію та повернути громадянську активність, - це не відновити старовинний замок (що, повторимо, дуже потрібно). На це потрібні не мільйони, а мільярди капіталовкладень. Так, у минулому і сьогодні злочинно вкрадені в українського народу. Потрібна інноваційна державна програма і політика, яких нема за визначенням. Не для того Галичину кинули.

Свого часу П. Писарчук вважав, що без інвестицій промислового і банківського капіталу сходу України, де індустрію загалом збережено, на західну, Галичина не підніметься. Невже ж централізовано опускали, аби піднести?! Адаже з науково-економічним та соціально-креативним статусом відновиться й патріотичний потенціал та політична значимість. Що й мало місце, коли П'ємонт становив доволі самодостатній сегмент колись потужної імперської економіки. А це - самі розумієте. Хирлява Галичина не дуже комусь потрібна. Нехай собі хоч відокремиться й пропаде.

Отож, що було, що є, що буде? "Автовантажувач"? Продовжимо: ЛОРТА, "Львів-прилад", "Електрон", "Кінескоп", "Полярон" і ще - многі-многі. Що для них Євро?! Що Євро для сотень тисяч львів'ян, які втратили роботу? Для мільйонів галичан, які на

* Іншим містам України громадський транспорт не потрібний. Футбол - як основа державотворення.

заробітках за межами України? У місцевих виборах вони участі не братимуть. Не президента ж обирають! А Євро вони подивляться і по телевізору. Звісно, не по "Електрону", а по якомусь "Філіпсу". Науковий прогрес. Державна політика. Налагодження економічних зв'язків та повернення до історичного братерства з великим російським народом. Історико-меморіальний комплекс "Цитадель" у Львові в цьому відношенні, що мавзолей для Москви. Смотрини трупа - захоплює видовище.

"Мы наш, мы новый мир построим"

Нараз нас осінило. Після Євро-2012 життя не зупиниться, але кардинально зміниться. Настане епоха "Русского мира" (РМ). Абревіатуру можна розуміти і як "Рестаурацію монархії". Бренд РМ, за визначенням її апологетів, передбачає дослівно: **"Нову ідеологічну конструкцію для всього світу, не тільки для Росії"**. Ідеться про великодержавний мегапроект, в якому злито всі амбіції "ісключительності", "унікальності", "непавтарімасті", "ізбраності", включно з найпараноїдальнішими формами шовіністичної клініки.

"Особий путь" і доктрина "Третьєва Ріма" відпочивають. "Народ-боганосець" з єдино правильною православною вірою, яка знає "істиннава" Христа, вчорашній день. "Благодать" євразійства також у минулому. "Даєш весь мір!" РМ - як рецедив світової революції, а його московський центр (який активно розбудовується) як новий Комінтерн, з філіями в різних країнах. Мирний штурм!

РМ збирає не "іскана рускіх", а "рускагаварящіх", себто носіїв чи попутників специфічно імперської ментальності, всіх буйних та юродивих на ґрунті "всемірнава велічія рускасті". Така собі нова квазірелігійна істерія у все того ж навіженого хворого зі старими шовіністично-місійними комплексами. Знову ж, **проект РМ**, каналізуючи перебіг історичної хвороби манії величчя, продумано інспірований, добре організований, широко закросений, щедро проплачений, голосно озвучений.

Видасться маса літератури та періодики, які роздмухують міф та екзальтують "вселенську" значимість "рускаї ідеї", містичним тілом якої є РМ. Ціле воїнство "учьоних", пропагандистів, популяризаторів і просто кликуш користає з повного московського корита, перебуваючи в стійкому ейфорійному самогіпнозі. Маємо добровільне "умапамешательство", епідемію штучного психозу, вияв масового циклічного розладу. З цим корелюється наступний факт, яким стурбовані самі ж росіяни. Показник психічних аномалій поміж них перебуває на межі 25% (проти 15%, у розвинутих країнах), а ті чи інші проблеми із психічним здоров'ям мають три чверті росіян. Як і в цьому "непавтаріміє". Теза про те, що народ-окупант, який уярмлює, виснажує і нищить інші народи, сам розплачується за паразитарний спосіб існування патологічно-деструктивними змінами, безумовна. **Бажання "паїметь весь мір" засвідчує органічну хворобу "рускасті" і суперечить фундаментальному принципу влаштування живого: розмаїттю і гармонізованості форм суцього.** Низова однорідність є симптомом виродження і смерті.

Провести межу між психічною нормою та відхиленням вельми складно. Колективне навіювання - за глобальності впливу - дуже заразне. Виникає "пунктик" чи пак - пусковий механізм аномалії, який подібним чином спрацьовує при типових подразненнях. У той спосіб уже непотрібні "совки" переформатовуються у "рускіх зомбі" й відбувається розповзання РМ.

Задіяна дуже потужна база та комбіновані форми колективного "абалванівання". Рупором РМ є ультрашовіністичне радіо "Голос России", яке віщає на 160 країн світу

38 мовами. Це ж який пропагандистський концерт! Постійно відбуваються форуми, конференції, симпозиуми та інші зібрання "саатечественікаф" і "рускагаварящіх" на різних континентах. Чималими накладками видаються книги на кшталт "Русские в Австралии", "русские ва всем міре". Воно б і нічого (своїх треба шанувати, чого не вміють українці), але заковика в тому, що "рускімі" подаються всі скопом, хто раніше проживав у межах імперії і розмовляв російською. Поряд з методами прямої дії, коли апологетика РМ нав'язується безпосередньо, широко практикуються завуальовані, перехідні, суміжні варіанти, коли ідеї російської зверхності - на вербальному та змістовному рівнях - проштовхують опосередковано.

Як не миттям, то катанням! У вересні 2010 року у Львові на базі готельного комплексу в Сихові з розмахом провели міжнародну конференцію на тему громадянського суспільства і прав, з широким персональним представництвом, з щедрими наїдками, з розкішною друкованою продукцією. І все - дармово. Здавалося б, захід такою ж мірою коштовний, як і безглуздий. Химерні представництва типу Міжнародної академії духовних наук. Якись міжнародні університети на громадських засадах. Штатні доповідачі-пустомелі. Якщо ж поцінувати конференцію, як один із пазликів (фрагментів) інфільтрації РМ, то можна зрозуміти сенс витратного заходу та його озвучення саме у Львові. Бастион Українського П'ємонту давно піддано артобстрілу РМ, який звив осине гніздо і у Львові. Як кажуть, снаряди лягають усе ближче. Зброя в руках навіжених - самі розумієте. "Рускій язик - второй гасударственный" - також з арсеналу всерозширення РМ. Хоча світ усе ж воліє англійську.

Поки патріарх РПЦ Кіріл висвячує в Росії... прикордонні храми та вояжує з інспекційно-провокаційними візитами за її межі, у ту ж Україну, інші "азабоченіе" - Москва все проплатить - відкривають по світу пам'ятники О. Пушкіну (виявляється, дещо юдейських кровей) і дуже "серчають", коли їм відмовляють у "засталбліванні" РМ. Як і кожна патологія, виверти "рускава велічія" трагікомічно-гротескні. Але в тому й сенс параної, що чим вона глибша, тим краще почувается хворий.

При чім тут Євро-2012? При тім, що об'єкти його проведення згодом можна використати для потреб усерозширення РМ і поглинання ним Українського П'ємонту. Кошти знайдуться. Гадаєте ми маримо? Привид РМ бродить над світом. Зачистка Галичини почалася давно. І триває дуже успішно. Не на нашу користь.

У цьому - парадокс моменту. Як укласти позитивну програму державотворення на тлі відкату національно-патріотичних сил та узурпації влади ПР - політичного клона РМ "на Україні"? Звідки мають наспіти імпульси національного відродження? Як піднести впалий П'ємонт?

Від місцевих виборів залежить дуже багато. Самоорганізація починається знизу. Чи не забули галичани стан Свободи? Стан вільної і повноцінної особистості, відповідальної за себе, народ і державу! Хто висувається у мери Львова під брендом Свободи? Хто в депутати? Тільки народ може сам себе врятувати. Істина прописна, але невідворотна.

Сказано: **сила супротивника в наших слабкостях.** Чи хтось вважає, що змінилася злякисна природа російського імперіалізму? Що зупинилася історія? Що "Імперія зла" у далекому минулому? Що зло не вміє прикидатися добром і повертається? У даному разі не блажен, хто вірує. Він пропащий. А з ним наражені і всі національні цінності та святині. Змарновано НВЗ і жертви.

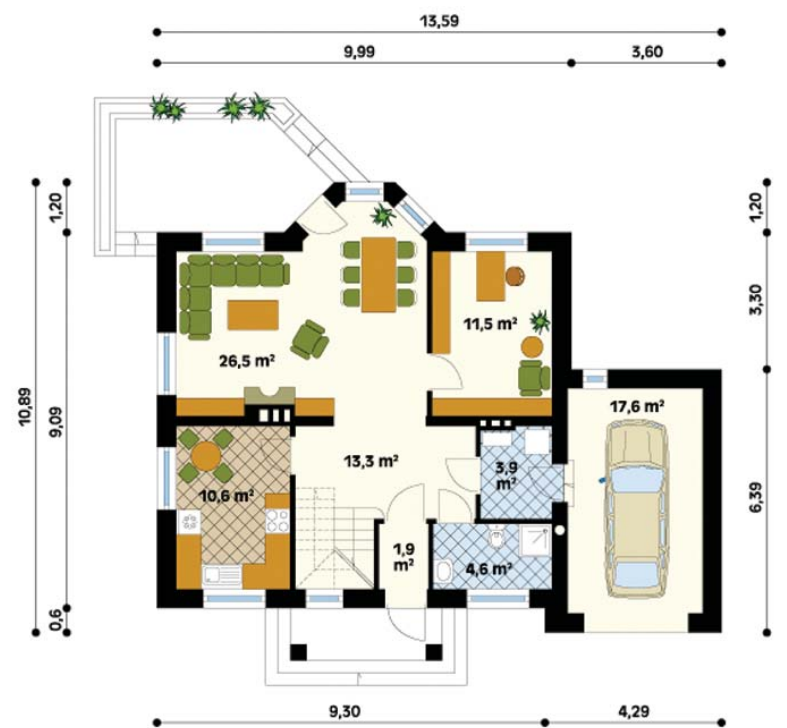
Наразі боротьба мирна. Ще мирна? І нав'язливо-силова.

www.eko-bud.com.ua

м. Львів,
вул. Володимира Великого, 18, 7-й пов.,
тел.: 032 234 02 97; 032 242 54 80;
8 067 372 97 20; факс: 032 297 60 97.

Площа забудови – 148,7 м²
Загальна площа – 144,7 м²
Мінімальні розміри ділянки – 20,59 x 19,89 м

Сучасний екологічний будинок - під ключ - вперше у Львові!

«Сучасний екологічний будинок – під ключ!» – якісний, енергоощадний та комфортний котедж ручної роботи, побудований за інноваційною (ноу-хау) каркасною технологією при використанні дерева, цегли, інших екологічних матеріалів, зі стовідсотковим ступенем готовності, надійний термін експлуатації якого – необмежений, з мінімізованими витратами на обслуговування. Компанія «Еко-Буд» використовує сучасні технології, які відзначаються високими тепло-, звукоізоляційними, енергозберігаючими, протипожежними характеристиками, вологонепроникними властивостями, легкістю та міцністю конструкції будинку, можливістю використання будь-яких матеріалів для зовнішнього та внутрішнього облицювання, комфортабельністю проживання та визнані найкращими з погляду економії коштів, матеріалів, технічних засобів, робочої сили, термінів будівництва незалежно від пори року. Компанія «Еко-Буд» будує сучасні малоповерхові споруди в т.ч. громадського та комерційного призначення, надбудовує (добудовує) поверхи та мансарди.

